

Årsoppgjørskurs 2022
Pensjonskasseforeningen

Desember 2022

Kontaktinformasjon

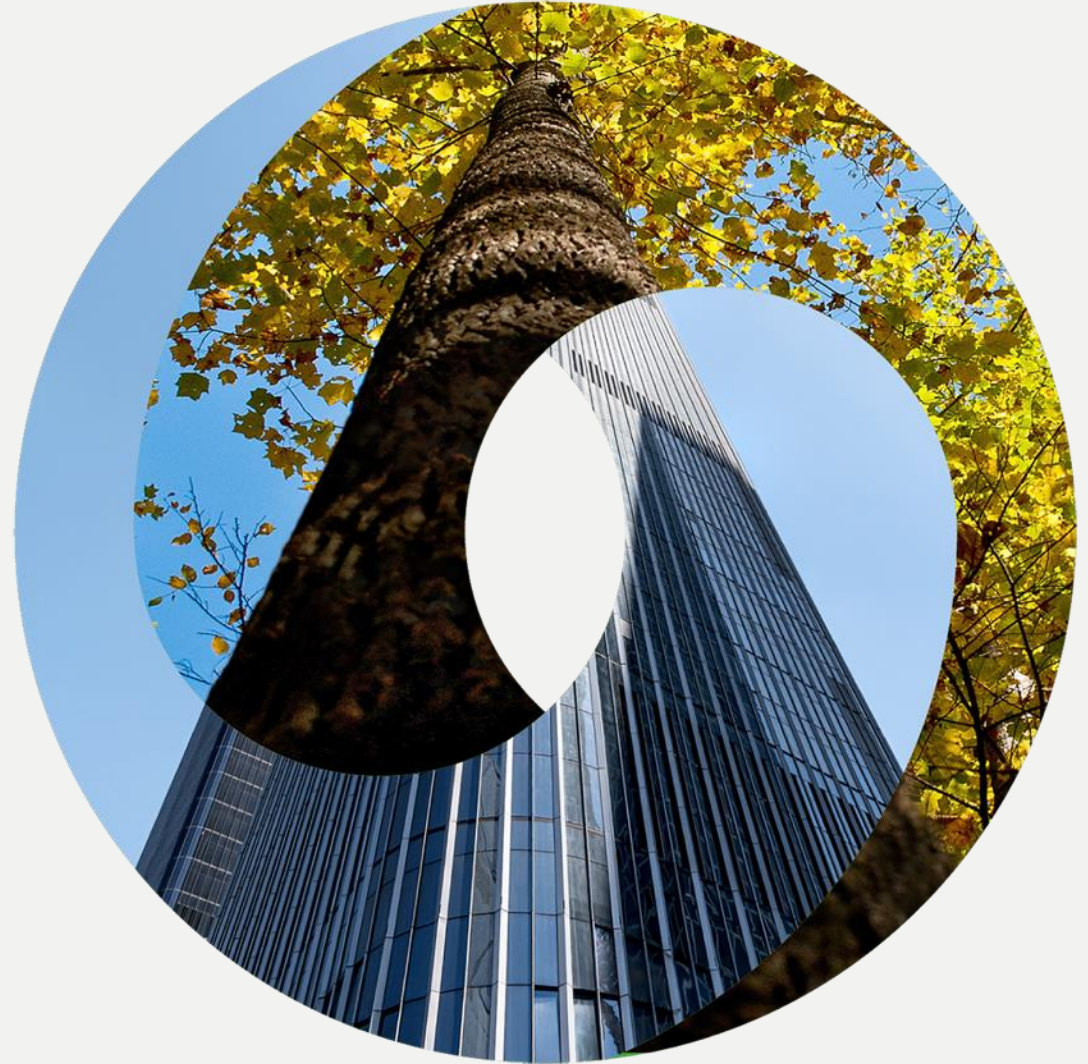
Gry Kjersti Berget
Partner | Audit & Assurance
gberget@deloitte.no
+47 952 21 592

Agenda

Tema
Intro
Rammebetingelser for regnskap i pensjonskasser
Nyheter regnskap
Bufferfond i kommunale ordninger fra 1.1.2022
Implementering av IFRS 9 fra 1.1.2023
Utvalgte andre regnskapsmessige problemstillinger
Skatt

Rammebetingelser

Regnskap i pensjonskasser

Regelverk for pensjonsforetak

Pensjonsføretak

Regelverk

Publisert: 16. februar 2017

Sist endret: 12. november 2022

Regelverk for pensjonsføretak

Denne siden inneholder:

[Sentrale lover](#)

[Forskrifter](#)

[Andre relevante lover](#)

[Rundskriv og rettleiingar](#)

[EIOPA-retningslinjer](#)

[EØS-informasjon](#)

[Tema](#)

[Soliditetsregelverk](#)

[Questions and answers \(Q&As\) fra EIOPA](#)

[Meir informasjon om pensjonsføretak](#)

Mest relevant for regnskap

- 1 Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak
 - 2 Lov om årsregnskap (Regnskapsloven)
 - 3 Veiledning regnskapsregelverk pensjonsforetak
- IFRS (ikke blant regelene som omtales på Finanstilsynets side)

Sentrale lover og andre forskrifter

- Finansforetaksloven
Forsikringsvirksomhetsloven
- Forskrift om finansforetak og finanskonsern
Forskrift om pensjonsforetak
Forskrift om beregning av kapitalavkastning i livforsikrings- og pensjonsforetak

Kilde: <https://www.finanstilsynet.no/regelverk/pensjonsforetak/>

Forholdet mellom årsregnskapsforskriften og øvrige regler

Forsikringsvirksomhets loven

Forsikringsforpliktelser skal måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3. (§ 3-2)

IFRS

Årsregnskapsforskriften angir at pensjonskasser ikke er omfattet av krav til IFRS i selskapsregnskapet.

De fleste målereglene er likevel direkte knyttet opp mot målereglene etter IFRS

Eks:

- IAS 39/IFRS 9 (fra 1.1.2023) Finansielle instrumenter (§ 3-3)
- IAS 40 Investeringsseiendom (§ 3-4)
- IFRS 13 Virkelig verdi (§ 3-6)
- IAS 19 Pensjonsforpliktelser (§ 3-7)

NGAAP

GRS og regnskapslovens vurderingsregler i RL kap 4 og 5 gjelder dersom ikke annet er spesifisert i forskriften. (§ 3-1)

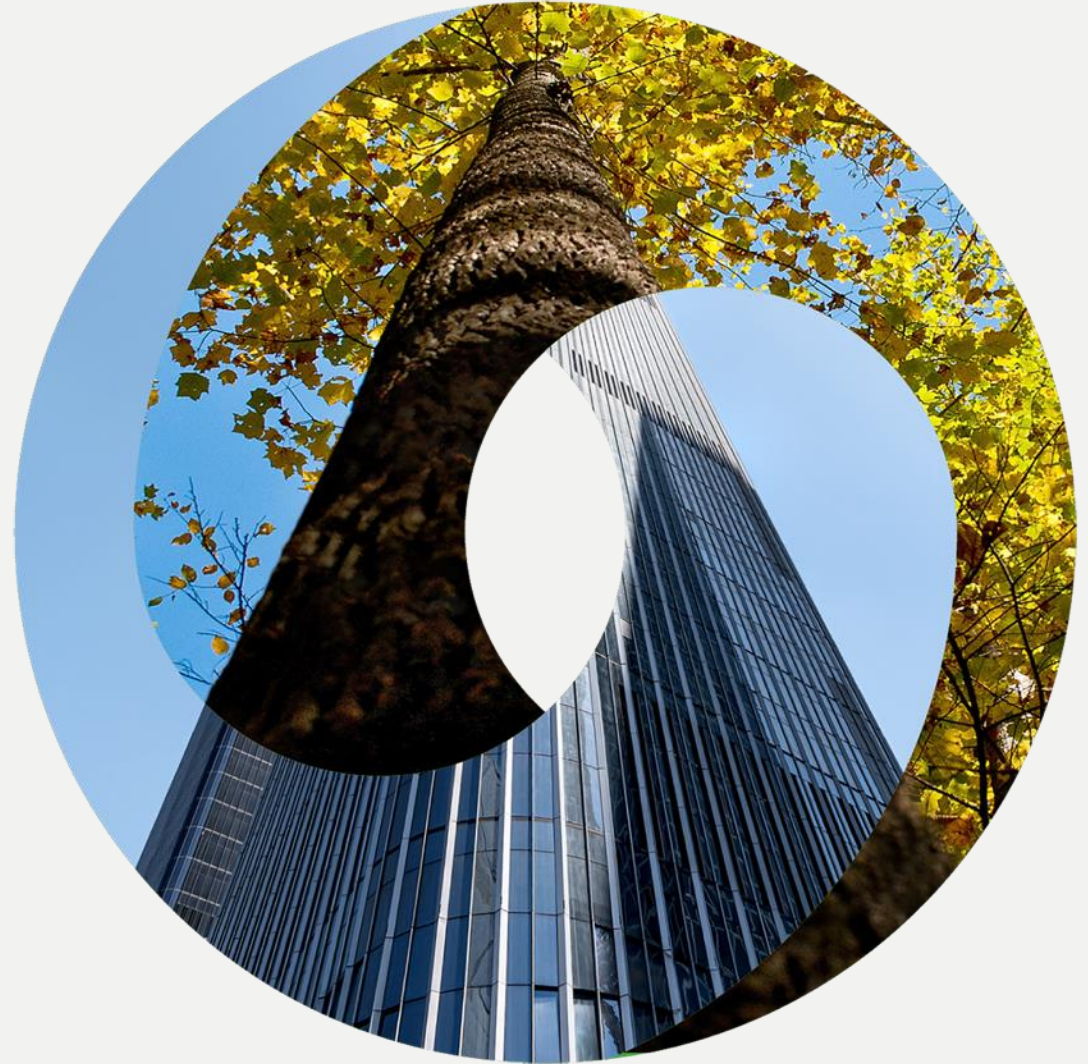
RL kapittel 6 om oppstillingsplaner gjelder ikke.

Notekrav i RL kapittel 7, med unntak av § 7-11a til 7-14, gjelder ikke med mindre annet følger av bestemmelsene i kapittel 5 av forskriften (§ 5-1)

Nyheter regnskap

Regnskap i pensjonskasser

Utvalgte fokusområder og fagnyheter for pensjonskasser

Relevant for regnskapsåret 2022

Bufferfond i offentlig pensjon

- Fra 1.1.2022 ble det innført et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunale pensjonsordninger. Bufferfondet erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond.
- Avkastningsresultat kan avsettes til bufferfond.
- Bufferfond kan dekke negativt avkastningsresultat, og midler fra bufferfond kan tilføres som overskudd.
- Bufferfondet har ingen øvre grense.
- Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak har blitt oppdatert for å reflektere det nye fondet. – Endringer i blant annet oppstillingsplan, notekrav og krav i årsberetning
- Relevante linker:
 - [Oppdaterte regler for pensjonsleverandørers regnskapsføring av bufferfond - regjeringen.no](#)
 - [Forskrift om gjennomføring av bufferfond for kommunale pensjonsordninger etter forsikringsvirksomhetsloven § 4-10 a - regjeringen.no](#)

Åpenhetsloven

- Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022
- Pensjonskasseforeningen har gjort undersøkelser for å avklare hvorvidt pensjonskasser er omfattet av regelverket.
- Virksomheter som på balansedagene overskrider grensene for to av følgende tre vilkår er omfattet av åpenhetsloven:
 - Salgsinntekt: 70 millioner kroner
 - Balansesum: 35 millioner kroner
 - Gjennomsnittlig ansatte: 50 årsverk
- De fleste pensjonskasser har balansesum over 35 MNOK og antall ansatte under 50 årsverk. Pensjonskasseforeningen har derfor foretatt undersøkelser for å avklare hvordan salgsinntekt skal måles for pensjonskasser.
 - Resultat av undersøkelsene er at pensjonskasseforeningen tolker salgsinntekter for pensjonskasser å være premie til administrasjon, (dvs at premie for sparing og risikodekning holdes utenfor)
- Det vil kun være de aller største pensjonskassene som vil være omfattet

Utvalgte fokusområder og fagnyheter for pensjonskasser

Relevant for regnskapsåret 2022

Krav til rekkefølge på noter- ikke pliktig for pensjonsforetak

- Årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak § 5-1 spesifiserer følgende:
 - «Regnskapsloven kapittel 7, med unntak av § 7-11a til § 7-14, gjelder ikke med mindre annet følger av bestemmelsene i dette kapittel.»
- Følgelig tolkes det dithen at krav om rekkefølge på noter (RL §7-1) ikke vil gjelde pensjonskasser
- Det samme gjelder det nye notekravet om bruttopresentasjon (RL § 7-7a)

Behandling av forvaltningskostnader ved investeringer i fond – ikke kjent med vedtatt endring

- Finanstilsynet sendte i april 2021 brev til livsforsikringsforetak og pensjonskasser der de sier at pensjonsinnretningene skal inkludere samtlige kapitalforvaltningskostnader i prisen for forvaltning av kundemidler.
- Pensjonskasseforeningens hovedstandpunkt er på den andre side at nettoføring bør være en opsjon. Pensjonskasseforeningen har i 2022 hatt møte med Finansdepartementet og presentert sitt syn.
- Vi kjenner ikke til at endelig beslutning på presentasjon er tatt og oppfatter at det som tidligere år vil kunne aksepteres både netto og brutto presentasjon.

Forhold som bør vurderes i årsregnskap 2022 (ikke pliktig)

- Implementering av IFRS 9 fra 1.1.2023 (forventede effekter)
 - Covid-19 - vurder hvorvidt fortsatt relevant i årsregnskap 2022? (Ikke lenger på FT prioriteringslister)
 - Fokusområder for omtale i regnskapet FT/regulatorer
 - Krig Ukraina/Russland – påvirkning på regnskapet eller eventuelt ikke påvirket regnskapet?
 - Klima – fokusområde
 - Marked i 2022- påvirkning/endring i risiko?
 - ESG/Bærekraft
-

Utvalgte fokusområder og fagnyheter for pensjonskasser

Eksempler omtale av hendelser etter balansedagen samt omtale investeringer i Russland og usikkerhet i markedet

KLP 3. kvartal

Fremtidsutsikter og hendelser etter kvartalet

Krigen i Ukraina, energikrise, økt internasjonal spenning, inflasjon på fremmarsj med stigende renter - har gitt til dels store bevegelser i finansmarkedene. KLP har solide finansielle buffere som skjermer kundenes pensjonskapital i perioder med negative markedsbevegelser. Høye renter er positivt for forvaltningen av pensjonskapitalen fremover.

KLP 1. kvartal

Ekskludering av russiske foretak

KLP besluttet i februar 2022 å fryse alle investeringer i russiske foretak, 22 russiske foretak ble ekskludert. En del av foretakene var allerede underlagt begrensninger som følge av opptrappingen av Russland-Ukraina – konflikten tilbake i 2014, men dette ble nå utvidet til å gjelde samtlige investeringer i Russland. KLP utreder løpende muligheten for å selge disse investeringene, men det må tas hensyn til internasjonale sanksjoner, samt de begrensninger Russland har pålagt vestlige investorer. Investeringene ligger i fondene KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I og KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor, og er ved utgangen av første kvartal priset konservativt til en samlet verdi av omlag NOK 24 millioner.

Storebrand 3. kvartal omtale i «Risikonote»

Going into 2022, inflation was already increasing due to supply-shortages and increased demand post Covid. The trend has been reinforced during the year, as the Ukraine war has led to a surge in energy and raw-material prices. This has led central banks to increase rates earlier and at a much faster pace than expected at the start of the year. Bank of Norway has increased the policy rate by 1.75 pp to 2.25 percent during the year and signal further increases to above 3 percent by mid-2023. The Swedish Riksbank increased the policy rate by 1.75 pp from zero during the year, of which 1.5 pp during the third quarter. The signal is for the rate to increase to approximately 2.5 pp by mid-2023.

The effects from Covid-19, the increase in inflation and the effects from the war in Ukraine going forward, implies that the risk may still be higher than normal market risk. Storebrand has risk management which through policies and principles handles and dampens the effect of volatile financial markets.

Global equities fell 4 percent in the third quarter and 22 percent year to date (as of 30 September). Norwegian equities fell 6 percent in the third quarter and 8 percent year to date. The credit spreads for corporate bonds continued to rise during the third quarter and rose strongly year to date.

Financial instruments valued at fair value level three are priced based on models. Examples of such financial instruments are investment property, private equity, and mortgages. The valuation models gather and employ information from a wide range of well-informed sources. There is greater uncertainty regarding the input factors and the valuation from these models than normal. Any continued spread of Covid-19, governmental measurements to contain the spread, the war in Ukraine, sanctions against Russia and rapid increase in inflation and interest rates, creates extra uncertainty for the economy and may have impact on the valuation of financial instruments. Valuation of investment property in particular, which is dependent on input factors from transactions as well as inflation and interest rate data, has become increasingly uncertain. There is a large range of possible outcomes for these input data and thus for the modelled prices. Hence, the values reflect management's best estimate, but contain greater uncertainty than in a normal quarter.

Åpenhetsloven

Loven trådte i kraft 1. juli 2022

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold trådte i kraft fra 1. juli 2022. Loven gjelder selskaper som ikke er definert som små iht. regnskapsloven.

Hva er saken?

Loven pålegger virksomheter som ikke er definert som små iht. regnskapsloven å arbeide aktivt med å avdekke og håndtere negativ påvirkning på menneskeretter og arbeidsforhold i leverandørkjedene sine og pålegger virksomhetene å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger. Omfatter virksomheter hjemmehørende i Norge som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge, samt større utenlandske virksomheter som tilbyr varer og tjenester i Norge, og som er skattepliktige til Norge etter norsk intern lovgivning.

Litt utdypning

Redegjørelsen skal minst inneholde

- En generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- Opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Redegjørelsen skal gjøres lett tilgjengelig på virksomhetens nettsider og virksomhetene skal i årsberetningen opplyse om hvor redegjørelsen er tilgjengelig.

Redegjørelsen skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år og ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger.

Forslaget tar utgangspunkt i anbefalingene som følger av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og i at regjeringen forventer at alle norske selskaper opptre ansvarlig og kjenner til og etterlever disse anbefalingene.

Åpenhetsloven som foreslås, vil sammen med andre tiltak bidra til Norges arbeid med å møte FNs bærekraftsmål nr 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst, og mål nr. 12 om ansvarlig forbruk og produksjon.

Konsekvenser/eventuelle tiltak

Redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år, første gang innen 30. juni 2023, og ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger. Den skal signeres av styret og daglig leder på samme måte som årsregnskapet.

Referanser til utfyllende informasjon

[Hva er åpenhetsloven og hvorfor angår den din virksomhet? \(deloitte.com\)](#)
[Åpenhetsloven](#)

Utvalgte fokusområder og fagnyheter for pensjonskasser

Relevant fra 1.1.2023

Krav til implementering av IFRS 9, men anledning til noe utvidet bruk av amortisert kost

- Fra 1.1.2023 er det krav om implementering av IFRS 9 for pensjonskasser.
- Årsregnskapsforskriften § 3-3 oppdateres med følgende formuleringer:
 - «Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IFRS 9 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområder, jf. IFRS 9 kapittel 2. *Finansielle eiendeler som tilfredsstiller kriteriene i IFRS 9.4.1.2A, kan likevel måles til amortisert kost.*»
- Siste setning klargjør at det for pensjonskasser vil være en utvidet adgang til anvendelse av amortisert kost.
 - Formålet er at dagens praksis for måling skal kunne videreføres
- Relevante linker:
 - [Forskrift om endring i forskrift om endring i forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak - regjeringen.no](#)
 - [Pensjonsleverandører kan fortsatt bruke amortisert kost i regnskapet - regjeringen.no](#)

IFRS 17 Forsikringskontrakter

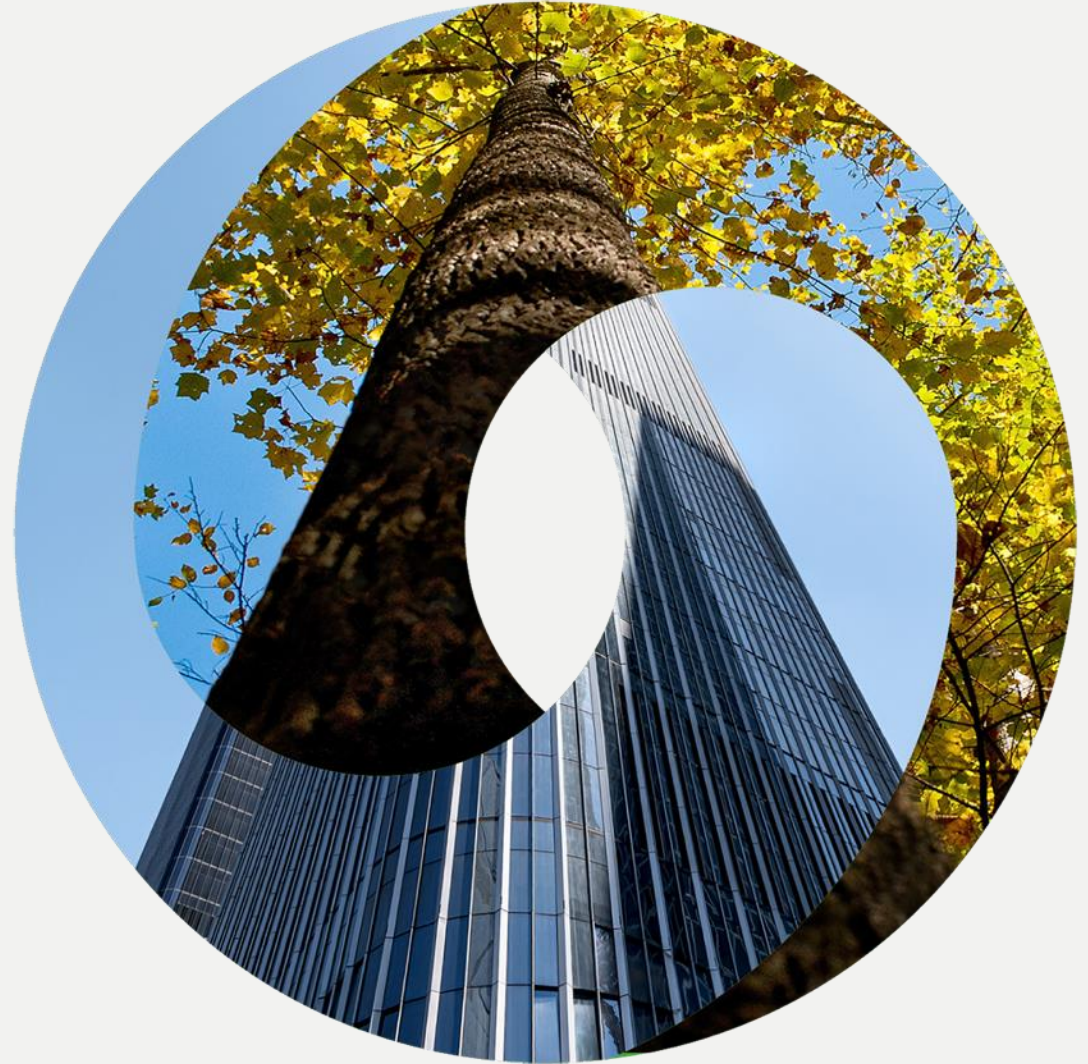
Standarden vil ikke være gjeldende for pensjonskasser, men er hovedårsak til at implementering av IFRS 9 ble utsatt for pensjonskasser.

- IFRS 17 erstatter IFRS 4 og trår i kraft fra 1.1.2023
 - IFRS 17 og IFRS 9 implementeres parallelt for IFRS rapporterende forsikringsselskaper
 - IFRS 17 har bestemmelser om hvordan forsikringskontrakter skal vurderes og presenteres, noe som tidligere har vært overlatt til nasjonalt regelverk.
-

Bufferfond i kommunale ordninger

Regnskap i pensjonskasser

Bufferfond for kommunale ordninger

Innført fra 1.1.2022

- Endring i forsikringsvirksomhetsloven § 4-10 a
- 1.1.2022 sammenslåing av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond for kommunale pensjonskasser
 - Bufferfond = Tilleggsavsetninger + Kursreguleringsfond
- Fondet fordeles per kontrakt (og vil også inngå ved flytting)
- Ingen øvre grense på størrelsen på fondet (TA var begrenset til 12 % av premiereserve)
- Negativ avkastning kan dekkes av bufferfondet uten realisering
- Tidligere års resultater som er disponert til bufferfond kan senere «resultatføres» på nytt og disponeres til premiefond

Bufferfond for kommunale ordninger

Endringer som følge av innføring av bufferfond

- Endring i regnskapsforskriften
 - Oppstillingsplaner og informasjonskrav i årsberetning og noter
- Etablering av bufferfond IB per 1.1.2022 per foretak/kontrakt
- Behov for oppdatering av strategier som tidligere henviste til tilleggsavsetninger og/eller kursreguleringsfond
- Solvensmargin forventet styrket
- Ingen endring i SKD – jf både tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond inngikk i ansvarlig kapital
- Enkelte søkte om å ha høyere tilleggsavsetninger enn 12 % per 31.12.2021
 - Generelt ikke godkjent

Bufferfond for kommunale pensjonsordninger

Forsikringsvirksomhetsloven § 4-10 a

Kapittel 4 i Forsikringsvirksomhetsloven - gjelder kommunale pensjonsordninger

§ 4-10 a. *Bufferfond*

For å sikre sine forpliktelser under kontrakter med kontraktfastsatte forpliktelser, kan pensjonsinnretningen avsette hele eller deler av overskuddet på avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond ut over minstekravet til premiereserve. Tilsvarende gjelder for kontrakter i særskilt investeringsportefølje som skal sikre alders-, utføre- og etterlatteytelser etter reglene i § 4-15. Finanstilsynet kan, når det finner at soliditetshensyn tilsier det, pålegge pensjonsinnretningen å avsette overskuddet på den enkelte kontrakt til bufferfond.

Pensjonsinnretningens bufferfond skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Pensjonsinnretningen fastsetter årets avsetning til bufferfond, jf. § 3-13 første ledd, i prosent av premiereserven knyttet til den enkelte kontrakt ut fra pensjonsinnretningens risiko for avkastningsresultatet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om avsetninger til bufferfond.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt etter § 3-13 første ledd i et år er negativ eller ikke er stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven etter premieberegningsgrunnlaget, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

Midler som er avsatt til bufferfond, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Bestemmelsene om tilleggsavsetninger i § 3-19 og kursreguleringsfond i § 3-21 gjelder ikke for pensjonsordninger som omfattes av bestemmelsen her.

Bufferfond for kommunale pensjonsordninger

Endring i Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

§ 2-3 Årsberetningens innhold

- c) Dersom pensjonsforetaket benytter tilleggsavsetningene *eller bufferfondet* til å dekke renteforpliktelser på forsikringskontrakter, skal styret redegjøre for dette. Tilsvarende gjelder dersom risikoutjevningfondet er benyttet til å styrke avsetningen til premiereserve.

Kapittel 4 Oppstillingsplan for resultat, balanse, endring i egenkapital og kontantstrøm

- § 4-6 og § 4-7 viser oppstillingsplan for hhv resultat og balanse.
 - Oppstillingsplan er oppdatert for å hensynta egen linje for bufferfond i balansen, egen linje for endring i bufferfond i resultatet og egen linje for overføring av bufferfond fra andre i resultatet.
 - Noe forskyvning i øvrig nummerering for å hensynta det nye fondet

Bufferfond for kommunale pensjonsordninger

Endring i Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

Kapittel 5 Noteopplysninger

- § 5-9, 1. ledd
- Premiereserve, pensjonskapital, pensjonsbeholdning, tilleggsavsetninger *eller bufferfond*, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, reguleringsfond og pensjonsreguleringsfond, skal spesifiseres på følgende hovedbransjer (a) og delbransjer (b):
- § 5-10, 4. ledd
- Det skal gis opplysninger om beløp for både mottatt og avgitt premiereserve, pensjonskapital, pensjonsbeholdning, tilleggsavsetninger, kursreserve, *bufferfond*, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, reguleringsfond og pensjonsreguleringsfond. Det skal også opplyses om hvor mange kunder/kontrakter tilgangen og avgangen fordeler seg på.

Bufferfond for kommunale pensjonsordninger

Eksempel omtale av fondet i regnskapsprinsipper

KLP 1. kvartal 2022, avsnitt fra regnskapsprinsipp

Regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 01.01.2022 sammen med enkelte andre endringer for garanterte pensjonsprodukter. Det nye bufferfondet erstatter de tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Regelendringene skal legge til rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Tabellen nedenfor viser omarbeidet inngående balanse.

MILLIONER KRONER	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste 01.01.2022	Forsikringsforpliktelser - Særskilt investeringsportefølje 01.01.2022	Totalt
Tilleggsavsetninger	48 626	186	48 812
Kursreguleringsfond	76 843		76 843
Bufferfond	125 469	186	125 655

Bufferfond for kommunale pensjonsordninger

Eksempel balanse

KLP 1. kvartal 2022, Resultat og balanse

NOTE	MILLIONER KRONER	31.03.2022	31.03.2021	31.12.2021
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		9 330	3 104	-59 440
Premiereserve mv.		483 154	451 266	484 728
Tilleggsavsetninger		0	43 326	48 626
Kursreguleringsfond		0	56 575	77 397
Bufferfond		117 605	0	0
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		40 323	37 731	40 769
Udisponert resultat til kunder		104	4 680	0
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		641 186	593 578	651 520

Sammenligningstall omarbeides ikke for 31.12.2021.

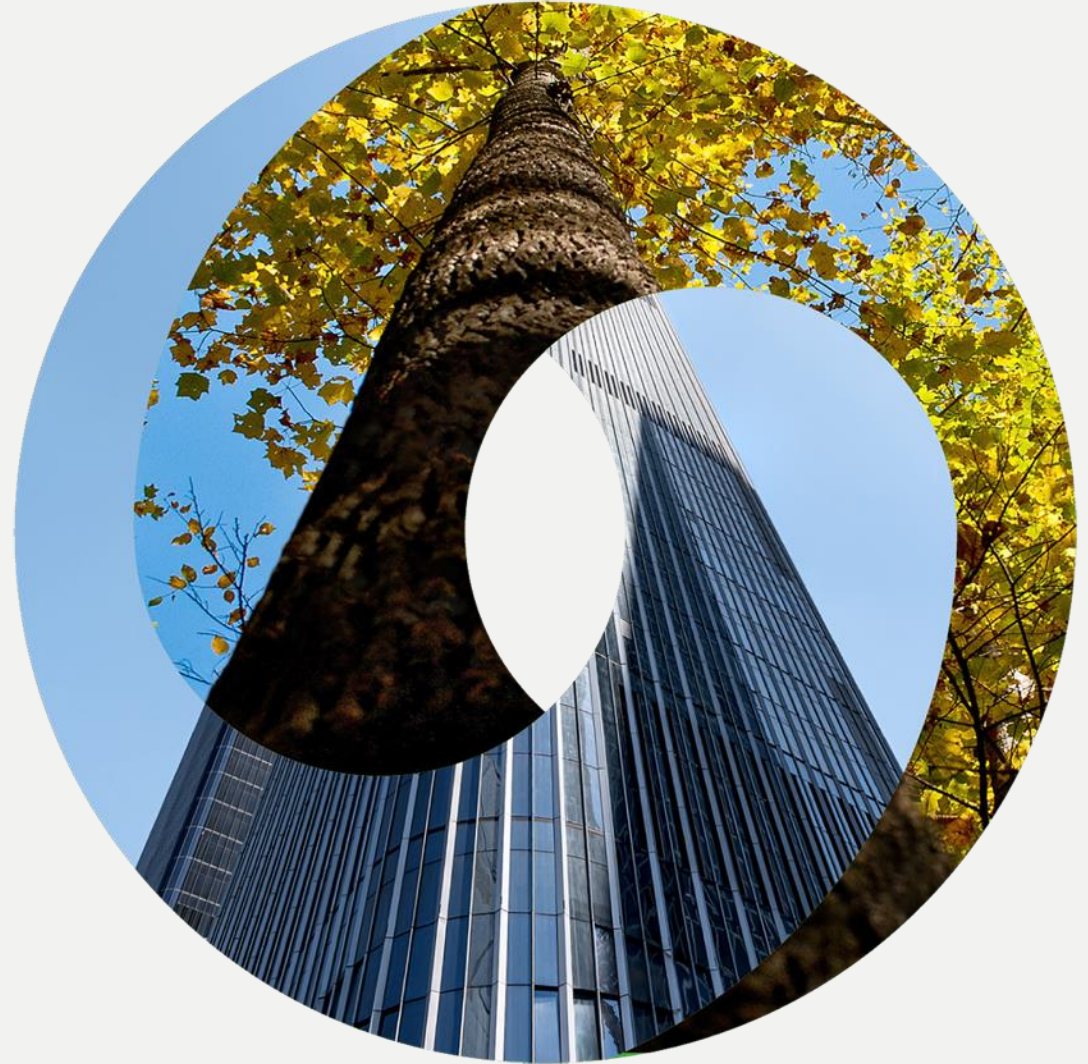
Bufferfondet ble etablert 1.1.2022

Bufferfondet har blitt redusert med 8,4 milliarder kroner i kvartalet og utgjør 117,8 milliarder kroner etter første kvartal.

Implementering av IFRS 9

Regnskap i pensjonskasser

IFRS 9 i pensjonsforetak

Implementeres gjennom forskrift for pensjonsforetak

- Forskriftsendring 20.12.2018 til årsregnskapsforskriften avklarer regler for (fremtidig) bruk av IFRS 9 for pensjonsforetak
- Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IFRS 9 fra regnskapsår påbegynt 1. januar 2023.
- Forskriftsendring 19.10.2022 som utvider anledning til bruk av amortisert kost sammenlignet med IFRS 9.
- Aksjer og andeler i datterforetak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden eller i samsvar med IFRS 9 (forskriften §3-5 første ledd)
- Deltakelse i felleskontrollerte foretak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter bruttometoden, egenkapitalmetoden eller i samsvar med IFRS 9 (§3-5 andre ledd)
- Enkelte endringer i betegnelser i resultat og balanse når IFRS 9 tas i bruk
- Notekrav knyttet til overgang fra IAS 39 til IFRS 9 omtales i forskriftens § 5-16A
- Enkelte endringer i notekrav (hovedsakelig sikringsbokføring)

IFRS 9

Hovedendringer

Nye regler for
klassifisering og måling
av finansielle eiendeler

Forenkling i regelverk for
regnskapsmessig sikring

Nye regler for **beregning av
tapsavsetning** for
investeringer som måles til
amortisert kost

Endringer i notekrav

Noen sentrale spørsmål ved implementering av IFRS 9 i pensjonskasser

- Skal sammenligningstall for 2022 omarbeides når IFRS 9 implementeres?
- Enkelte pensjonskasser anvender i dag virkelig verdi opsjon på alle finansielle investeringer og fører dermed investeringene til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Vil denne tilnærmingen kunne videreføres under IFRS 9?
- Kan eiendeler som i dag er klassifisert som Hold til forfall og Utlån og fordringer fortsatt måles til amortisert kost?
- Hvordan skal man beregnet tapsavsetning på eiendeler i henhold til tapsavsetningsmodell i IFRS 9, og hvilke eiendeler skal det beregnes tapsavsetning på?

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Endring i Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

NY § 3-3. Finansielle instrumenter – gjeldende fra 1.1.2023

Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med **IFRS 9** med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområder, jf. IFRS 9 kapittel 2. Finansielle eiendeler som tilfredsstiller kriteriene i IFRS 9.4.1.2A, kan likevel måles til amortisert kost.

IFRS 9.4.1.2A

En finansiell eiendel skal måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader dersom begge følgende betingelser er oppfylt:

- a) den finansielle eiendelen innehas i en virksomhetsmodell hvis formål kan oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler, og*
- b) kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer*

Nåværende § 3-3. Finansielle instrumenter – gjeldende for regnskapsåret 2022

Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IAS 39 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jf. IAS 39.2. Verdiendringer på finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi, skal, så langt det er i samsvar med IAS 39, klassifiseres slik at verdiendringene inngår i «resultat før andre resultatkomponenter», jf. § 4-6 post 18.

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Høringsnotat mars 2022 og forskriftsendring 19.10.2022

Formål

Avklaring av verdsettelse av finansielle eiendeler som grunnlag for avkastningsberegning i kunderegnskap til pensjonsleverandører. Herunder belyse vurderingene rundt mulighet for fortsatt anvendelse av amortisert kost i lys av vurderinger om innføring av krav til virkelig verdi på alle eiendeler i kundeporteføljen ved innføring av garanterte pensjonsprodukter.

3 alternativer

1. Begrenset amortisert kost (IFRS 9) i kunderegnskap og selskapsregnskap.
2. Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og IFRS 9 i selskapsregnskap.
3. Utvidet amortisert kost både i kunderegnskap og selskapsregnskap.

Resultat

Alternativ 3 er innført. Dette alternativet reflekteres gjennom tilpasning i regnskapsforskriftens § 3-4.

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Endringer i Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

Andre endringer kapittel 3

- § 3-5 omtaler måling av aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollert foretak justeres tilsvarende ved at henvisning til IAS 39 erstattes med henvisning til IFRS 9

Kapittel 4 Oppstillingsplan for resultat, balanse, endring i egenkapital og kontantstrøm

- § 4-6 Resultat
 - Navn på linje 19.2.1 oppdateres fra *Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg* til **Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i rentebærende verdipapirer**
- § 4-7 Balanse
 - Navn på linjene 2.3.1, 6.3.1 og 8.3.1 oppdateres fra *Investeringer som holdes til forfall* til **Rentebærende verdipapirer**

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Endringer i Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak

§ 5-16 A Opplysninger ved første gangs anvendelse av IFRS 9

- (1) Ved første gangs anvendelse av IFRS 9, skal det gis opplysninger om:
 - balanseført verdi av finansielle eiendeler etter IAS 39 ved utgangen av regnskapsåret
 - balanseført verdi av finansielle eiendeler etter IFRS 9 ved inngangen til regnskapsåret
- (2) Opplysningene i annet ledd skal gis for hver av følgende balanseposter; 2.3.1 og 2.3.2, 2.4.1 til 2.4.5, 6.3.1 og 6.3.2, 6.4.1 til 6.4.5, 8.3.1 og 8.3.2, 8.4.1 til 8.4.5. Det skal angis særskilt endringer i balanseført verdi på finansielle eiendeler som er målt til amortisert kost både etter IAS 39 og etter IFRS 9

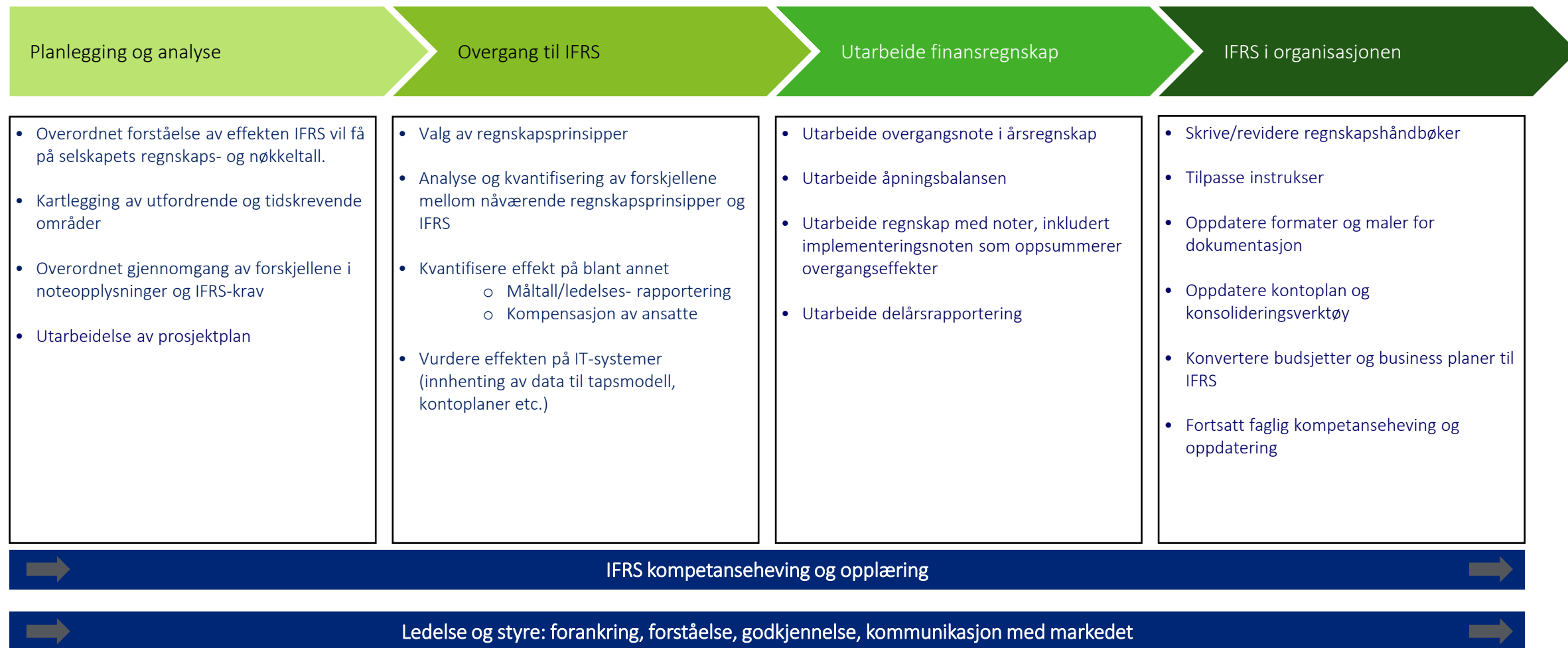
Andre oppdateringer i forskriftens kapitler for noter

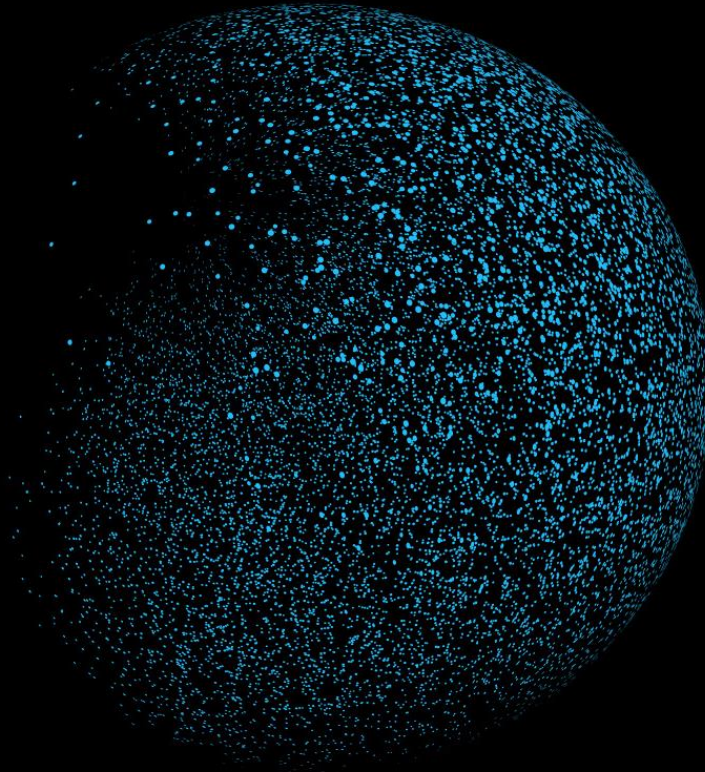
- § 5-14 Sikringsbokføring
 - Oppdateres for å redegjøre for at opplysninger ved sikringsbokføring nå skal gis i samsvar med IFRS 7, nr 21 A-24 G
- § 5-15 Fraregning av finansielle eiendeler
 - Oppdateres også fra henvisning til IAS 39 til FRS 7 for kriterier for fraregning

2.3.1 vil fra 2023 hete Rentebærende papirer

2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	
	2.3.1	Investeringer som holdes til forfall
	2.3.2	Utlån og fordringer
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	
	2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
	2.4.2	Rentebærende verdipapirer
	2.4.3	Utlån og fordringer
	2.4.4	Finansielle derivater
	2.4.5	Andre finansielle eiendeler

Standard prosess for IFRS implementering

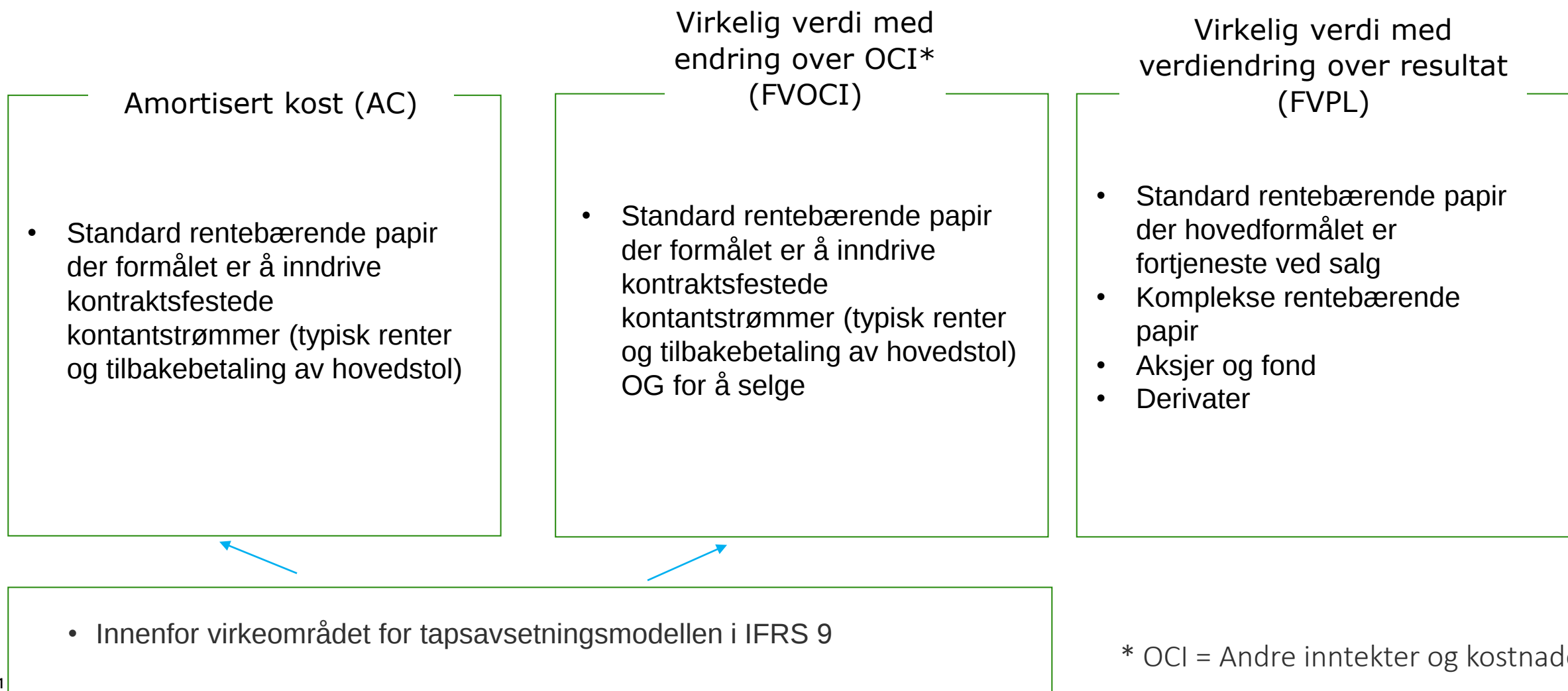

IFRS 9
Klassifisering og måling av finansielle eiendeler

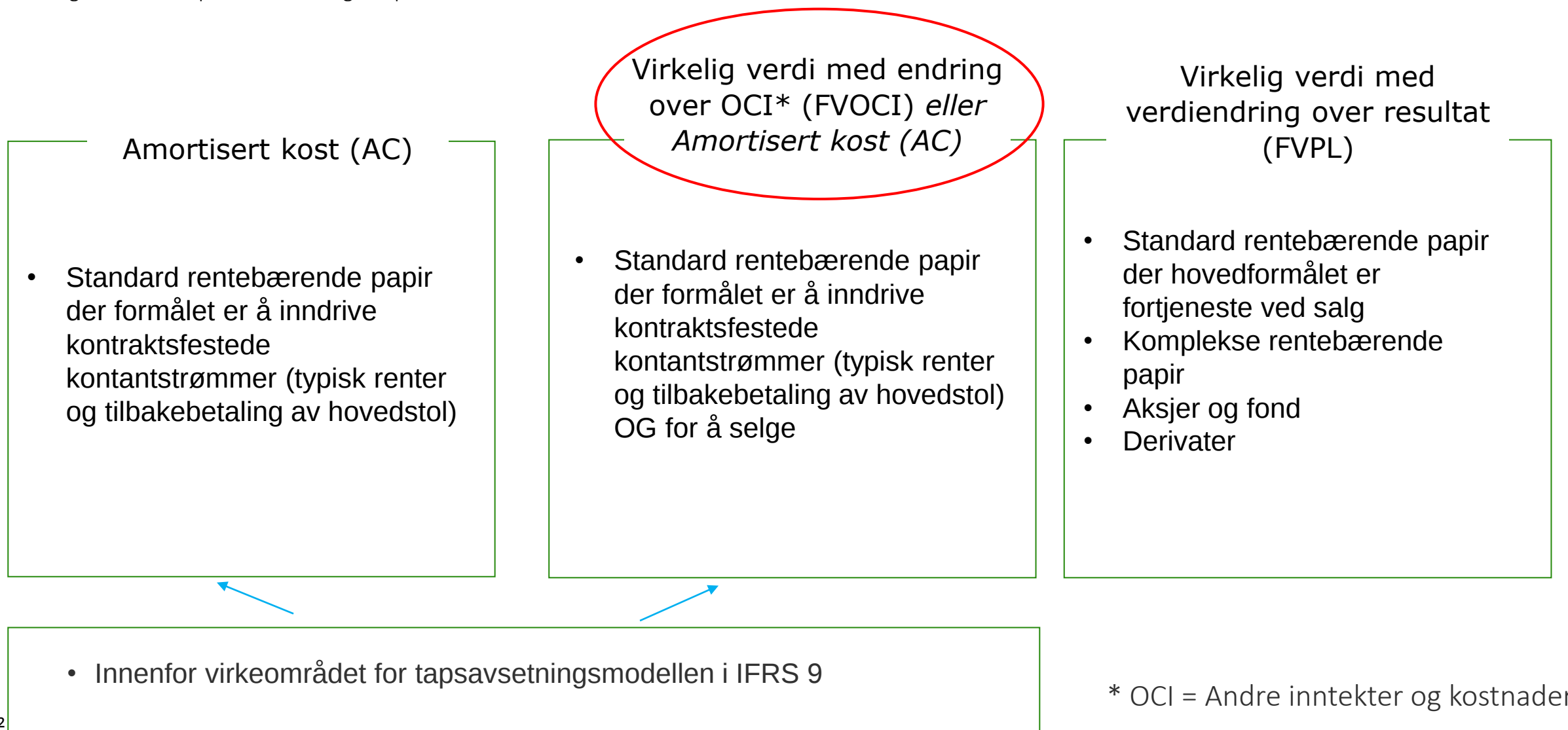
LIGHT
THE WAY

Klassifisering og måling i henhold til IFRS 9 Generelt

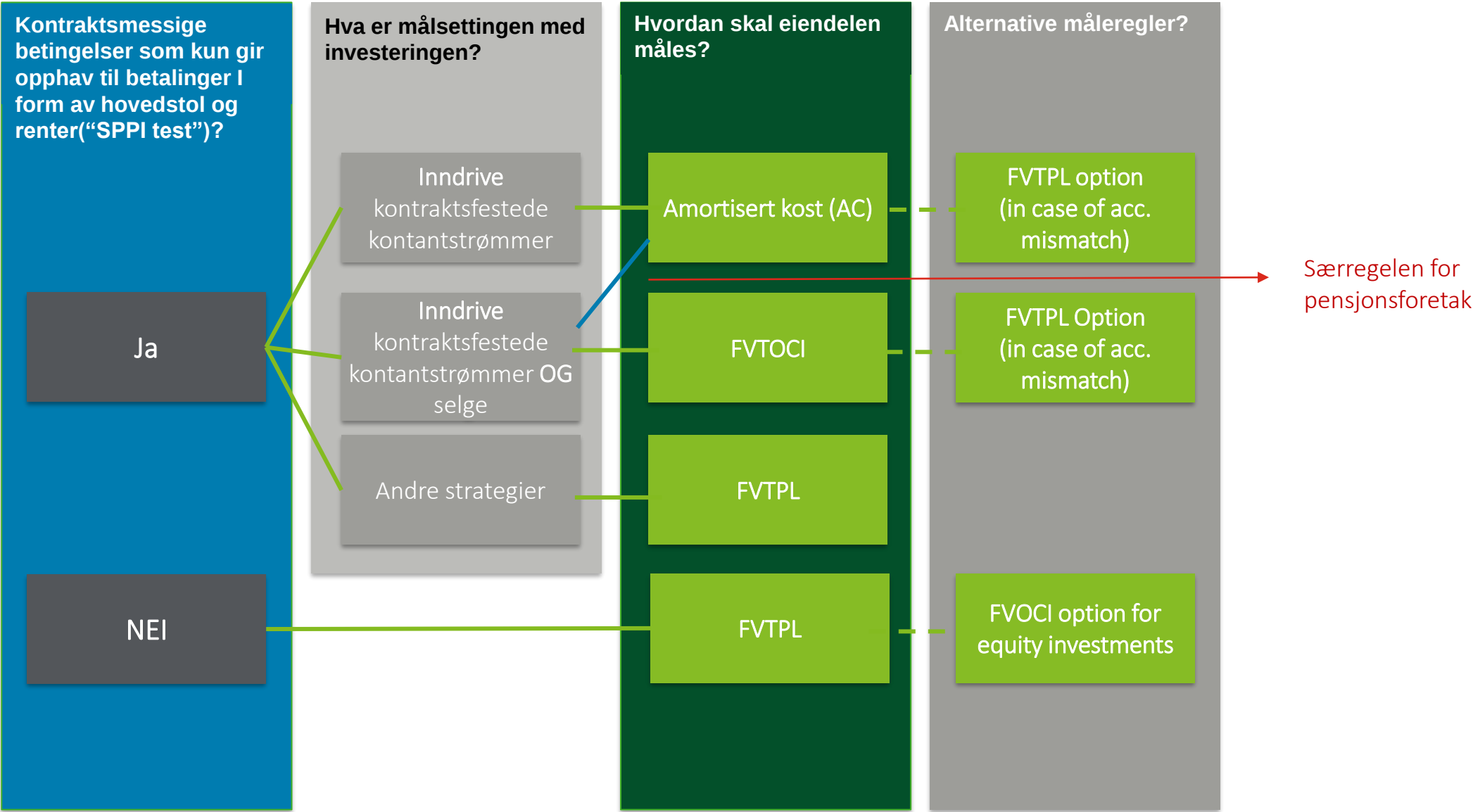
Klassifisering og måling i henhold til IFRS 9 Pensjonskasser

Som følge av unntak spesifisert i årsregnskapsforskriften

Klassifisering og måling av eiendeler under IFRS 9

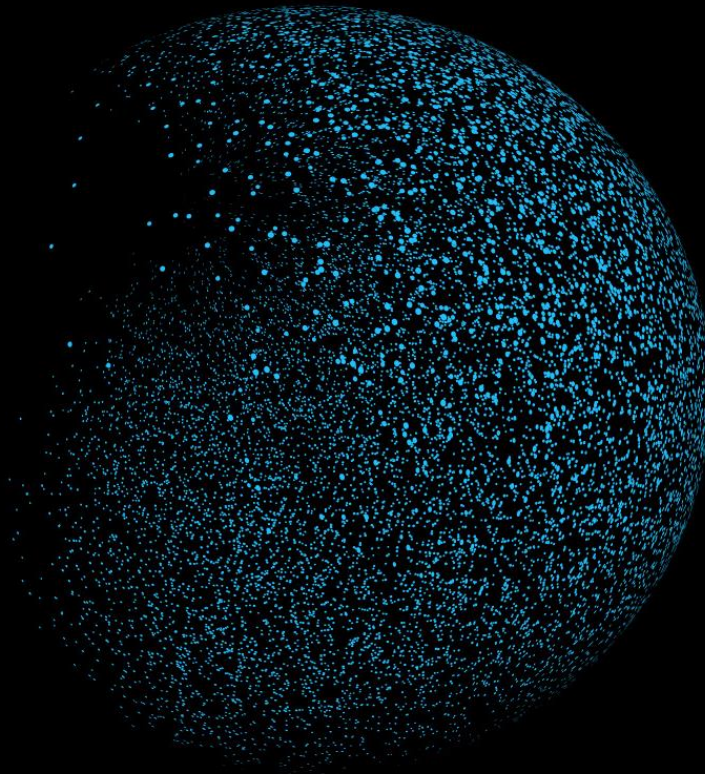
Finansielle eiendeler

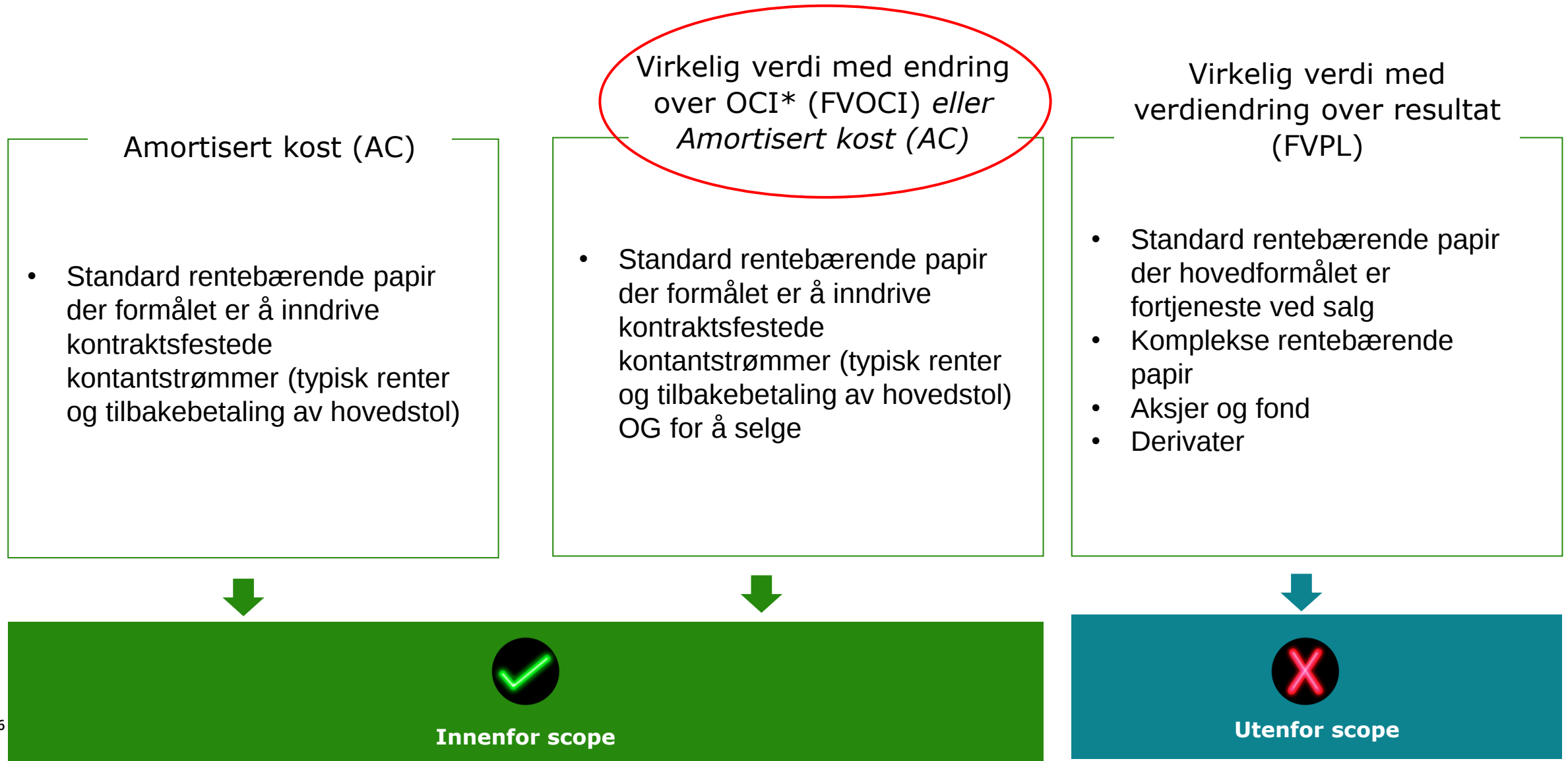
Nærmere om måling under IFRS 9

Finansielle eiendeler

Innregnings- tidspunktet	Virkelig verdi etter IFRS 13		
	Inkl transaksjonskost	Ekskl transaksjonskost	
Etterfølgende måletidspunkt	Amortisert kost (AC)	Virkelig verdi over OCI (FVOCI)	Virkelig verdi over resultat (FVPL)
Balanse	Amortisert kost	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Resultatregnskap	Effektiv rentemetode, nedskrivninger og valutaeffekter	Effektiv rentemetode, nedskrivninger og valutaeffekter	Alle endringer i virkelig verdi
Andre inntekter og kostnader (OCI)	IA	Endring i virkelig verdi	IA
Resirkulering over resultat	IA	JA	IA

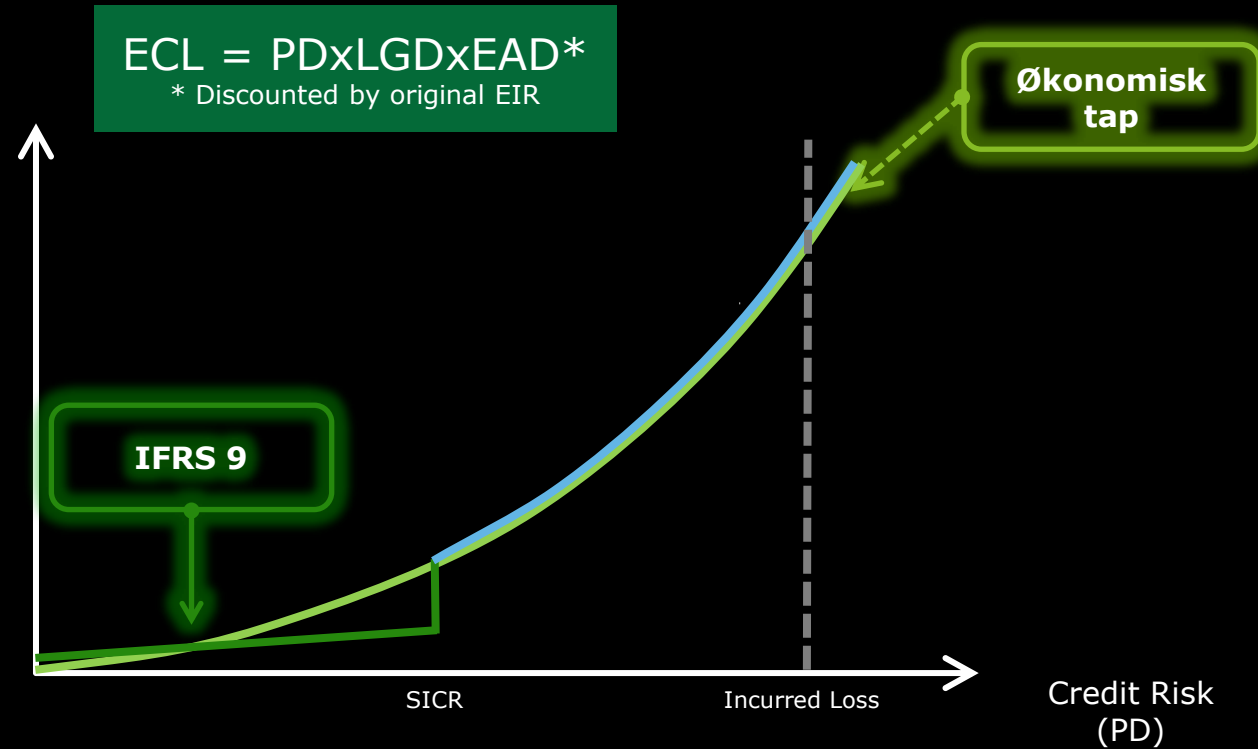

Scope for IFRS 9 tapsvurdering

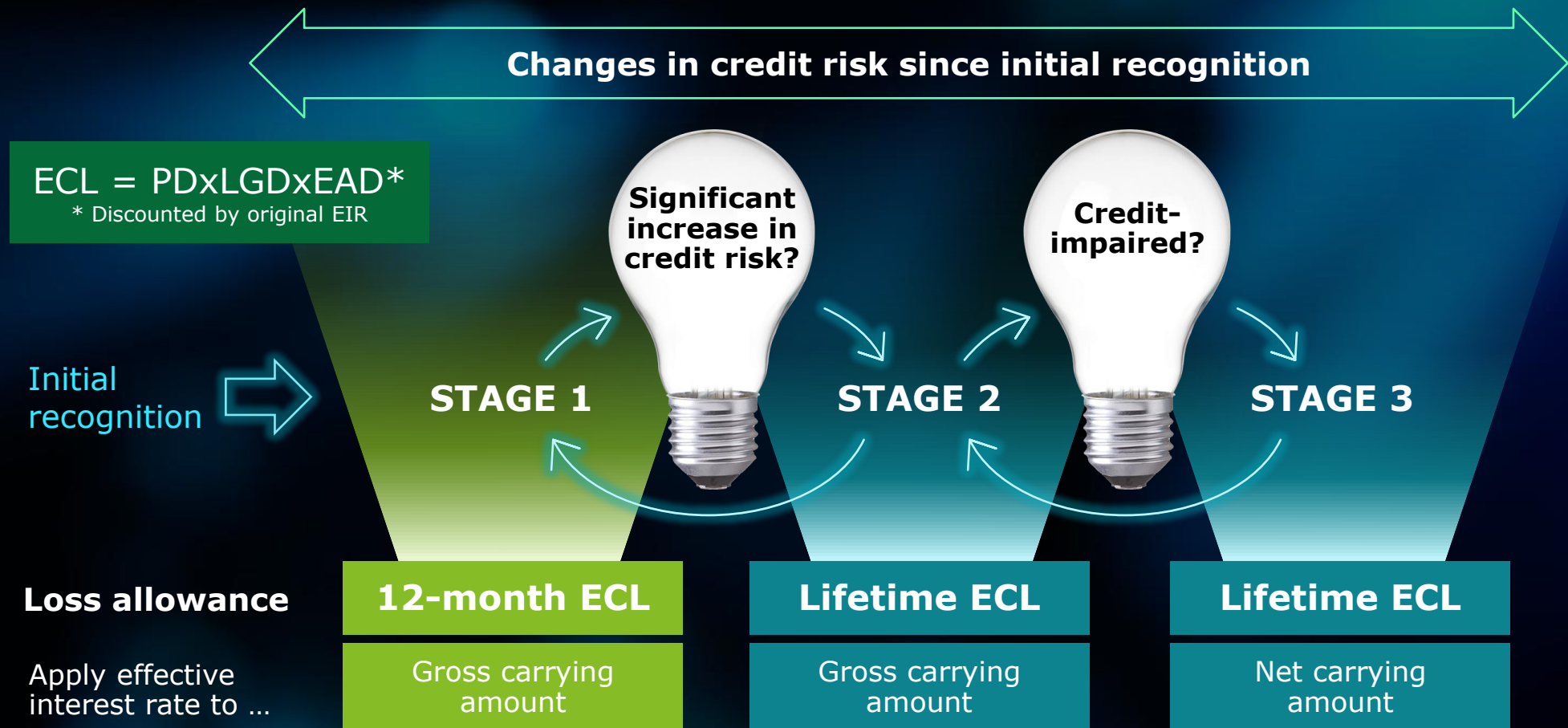
Økonomisk tap vs nedskrivning

Dagens tilnærming vs IFRS 9

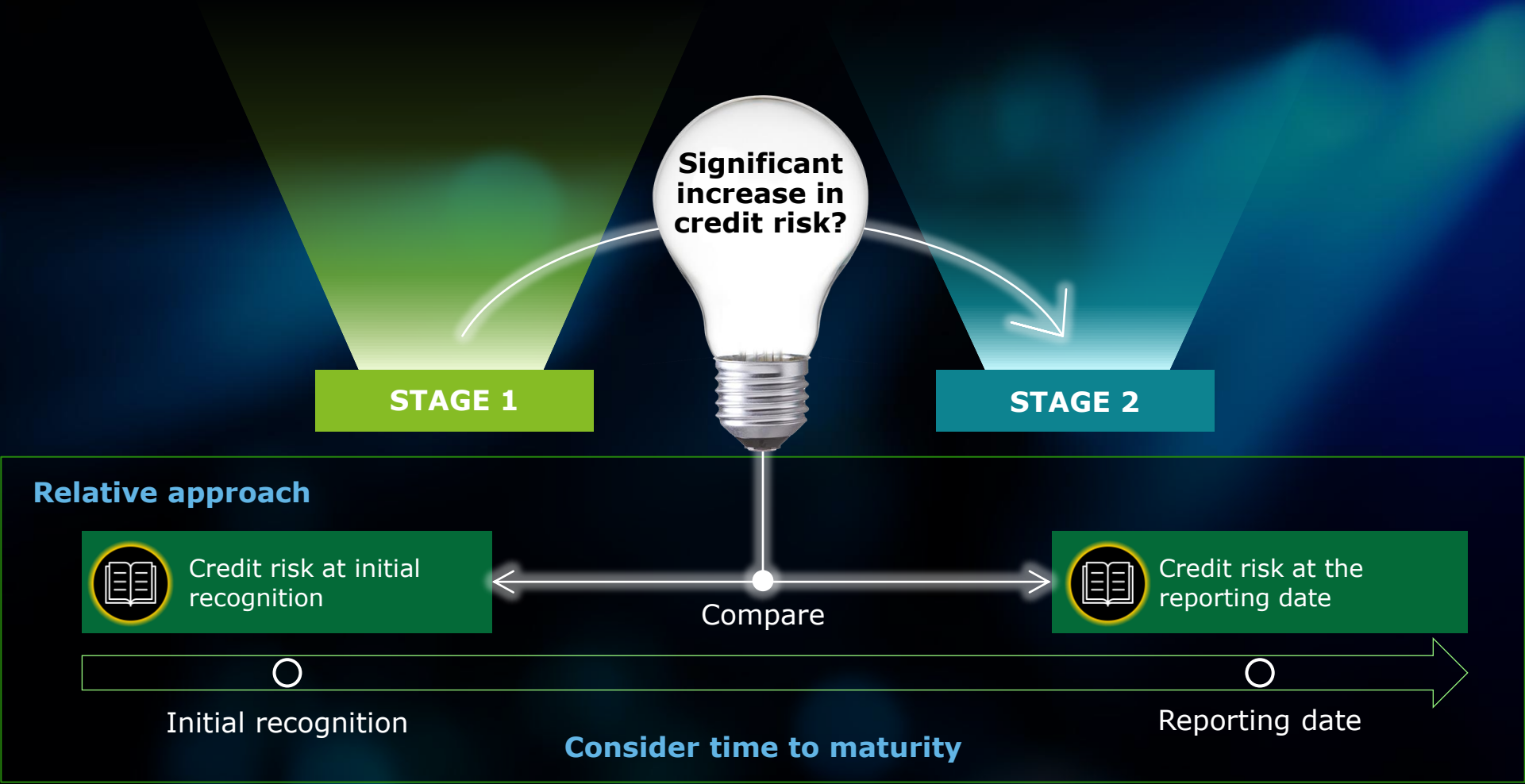
Expected Credit Loss Model

Oversikt over tapsmodell i IFRS 9

Transfer out of Stage 1 into Stage 2

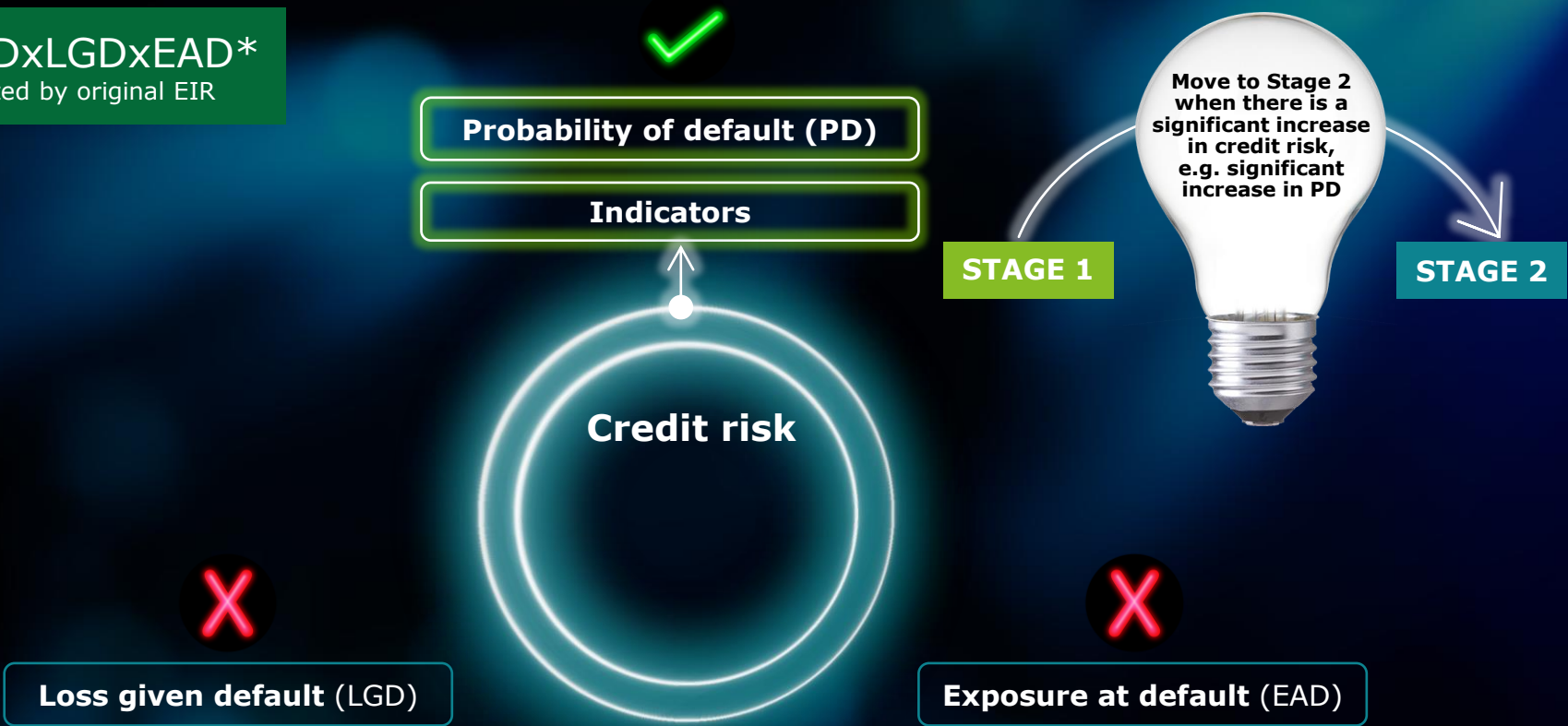
Determining significant increase in credit risk (SICR)

Transfer out of Stage 1 into Stage 2
Credit risk

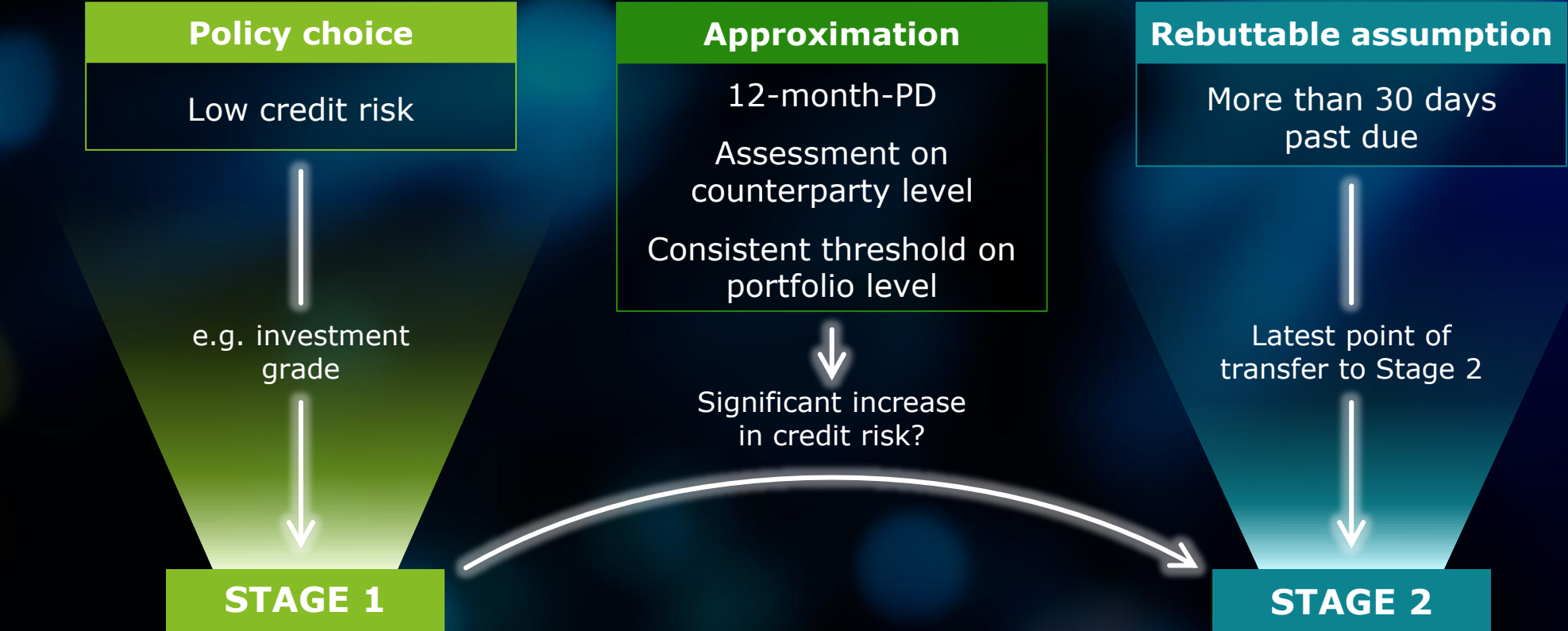
$$ECL = PD \times LGD \times EAD^*$$

* Discounted by original EIR

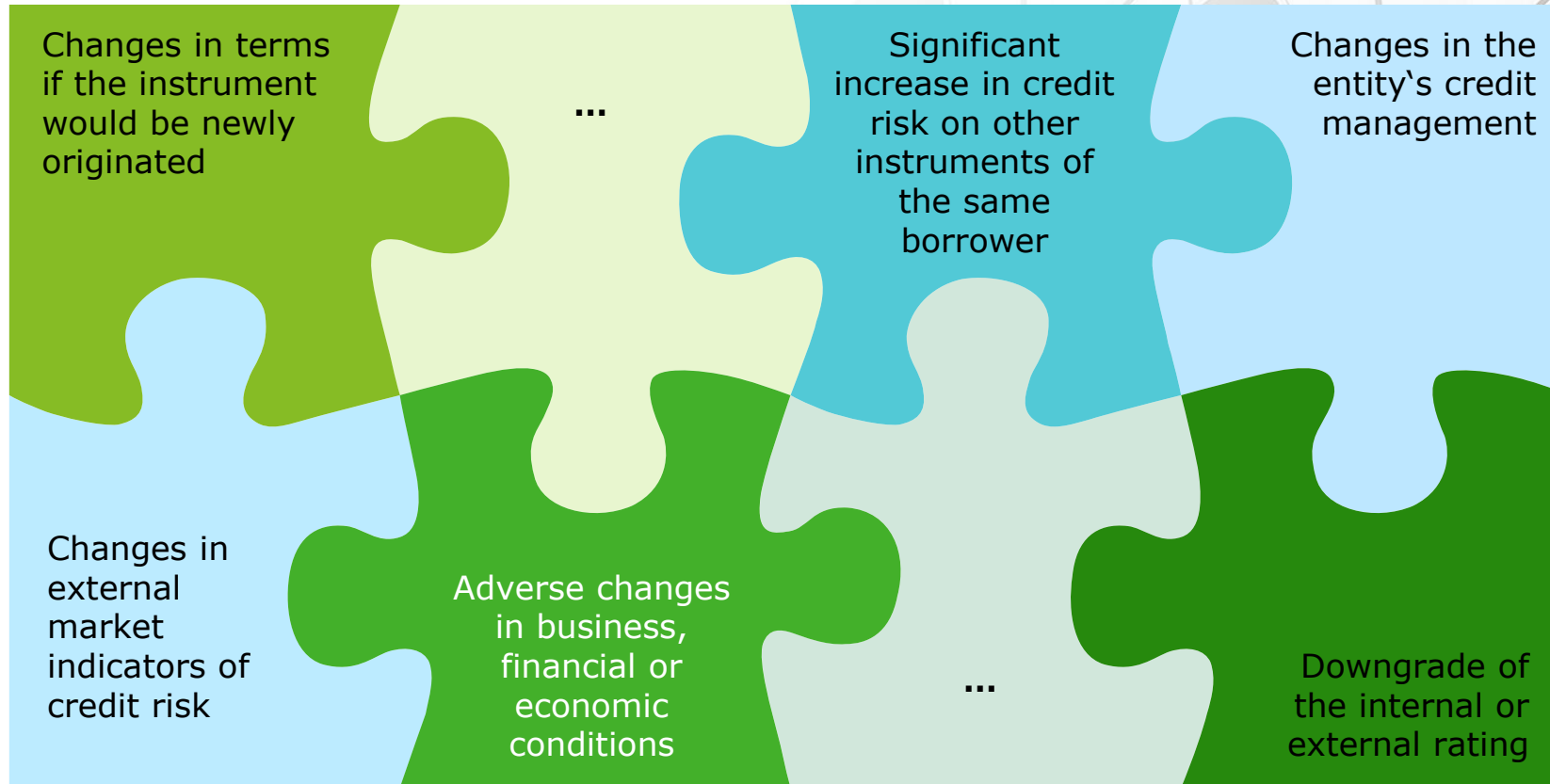
Transfer out of Stage 1 into Stage 2

Assumptions and approximations

Transfer out of Stage 1 into Stage 2

Examples of indicators

© 2017. For information, contact Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

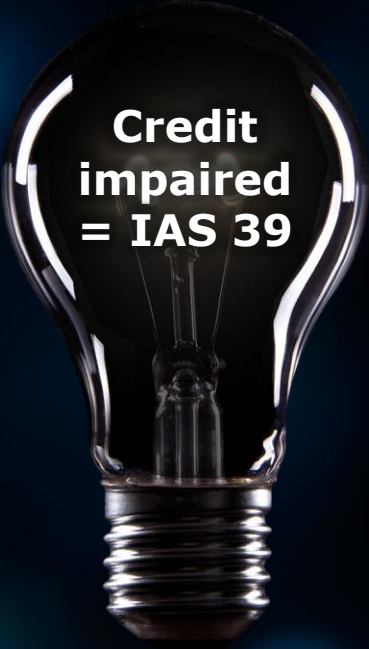
Transfer out of Stage 2 into Stage 3

Credit impaired

Breach of contract
(e.g more then 90 days past due or default)

Significant **financial difficulty**
of the borrower

Disappearance of an active market
for that financial asset because of
financial difficulties

**Credit
impaired
= IAS 39**

Lenders grant a **concession** relating
to the borrower's financial difficulty

Probable **bankruptcy** or other financial
reorganisation

Purchase or origination of a financial
asset at a **deep discount** that reflects
the incurred credit losses

Expected Credit Losses (ECL)

The measurement of ECL should reflect

An **unbiased** and **probability-weighted amount** that is determined by evaluating a range of possible outcomes

The time value of money

Reasonable and supportable information that is available without undue cost or effort at the reporting date about past events, current conditions and forecasts of future economic conditions

Expected Credit Losses (ECL)

Measurement of ECL

$$ECL = PD \times LGD \times EAD^*$$

* Discounted by original EIR

Time value of money

Discounted to the reporting date using the effective interest rate at initial recognition or an approximation thereof

Information

All reasonable and supportable information which is available without undue cost or effort including information about past events, current conditions and forecasts of future economic conditions

Period

Maximum contractual period under consideration of extension options

Expected Value

- The estimate shall always reflect:
- The possibility that a credit loss occurs
 - The possibility that no credit loss occurs

Cash shortfalls

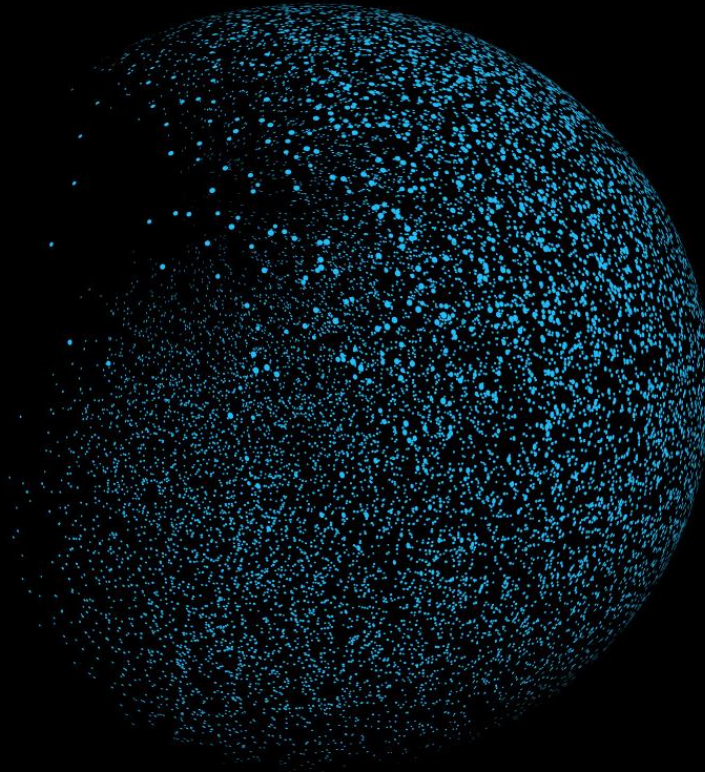
Shortfalls of principal and interest as well as late payment without compensation

Level of assessment

Measurement on individual instrument or on portfolio level

Vurderinger ved implementering av tapsavsetningsmodell i pensjonskasser

- Kartlegg omfanget av investeringer som vil være omfattet av tapsavsetningsmodellen
 - Hvis hovedsakelig virkelig verdi investeringer, så vil man ikke være omfattet
- Kartlegg eventuelle avsetninger for tap per i dag
- Kartlegg investeringer hvor det er usikkerhet rundt betalingsevne/økt risiko
- Vurder behov for utarbeidelse av egen modell
- Konsulter med forvalter
- Hvor mye utgjør egentlig tapsavsetningen?

Implementering av IFRS 9

Noteopplysninger, eksempel Gjensidige Pensjonsforsikring Årsrapport 2021

Nye standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2021, har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette regnskapet. De som kan være relevante for GPF er angitt nedenfor. GPF planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014) i forsikringsvirksomhet

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioder som begynner på eller etter 1. januar 2018. Se for øvrig avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko, presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning, og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Foreløpig vurdering er at innføringen av IFRS 9 ikke vil endre målemetode eller klassifisering av de finansielle instrumentene. Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet mulighet til å utsette ikrafttredelsesdatoen for IFRS 9 til 1. januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter til 1. januar 2023.

GPF er et forsikringsforetak og har derfor besluttet å benytte seg av dette unntaket.

Implementering av IFRS 9

Noteopplysninger, eksempel Storebrand Livforsikring, Årsrapport 2021

FINANSIELLE INSTRUMENTER - IFRS 9

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstatter IAS 39, og ble generelt gjort gjeldende fra 1. januar 2018. For forsikringsdominerte konsern og selskap er det imidlertid under IFRS 4 gitt adgang til å utsette implementering av IFRS 9 frem til implementering av IFRS 17. Storebrand konsern kvalifiserte for utsettelse av IFRS 9, da over 90 prosent av konsernets samlede forpliktelser per 31. desember 2015 var knyttet til forsikringsvirksomhetene. For Storebrand konsern vil IFRS 9 implementeres samtidig med IFRS 17, forventet gjeldende fra 1. januar 2023.

Storebrand konsern har gjennomført en foreløpig analyse av klassifikasjon og måling av finansielle instrumenter etter dagens IAS 39 ved overgang til IFRS 9, basert på dagens forretningsmodell for de enkelte instrumenter. For gjeldsinstrumenter som forventes å bli klassifisert og målt til amortisert kost eller virkelig verdi over totalresultat ved overgang til IFRS 9, er det gjennomført en SPPI-test ("Solely payment of principal and interest", "utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol"). Dette er en foreløpig inndeling etter IFRS 9 ut fra dagens aktiva-allokering. Det er ikke gjort noen vurderinger av eventuelle endringer i klassifikasjon og måling av de finansielle eiendelene etter IFRS 9 ved overgangen til IFRS 17.

Implementering av IFRS 9

Noteopplysninger, eksempel Storebrand Livforsikring, Årsrapport 2021 forts

IFRS9 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST OG VIRKELIG VERDI OVER TOTALRESULTAT

(NOK mill.)	IAS 39 klassifikasjon	IFRS 9 klassifikasjon	Bokført verdi etter IAS 39 01.01.2021	Virkelig verdi etter IFRS 9 01.01.2021	Bokført verdi etter IAS 39 31.12.2021	Virkelig verdi etter IFRS 9 31.12.2021
Finansielle eiendeler						
Bankinnskudd	AC	AC	12 508	12 508	9 139	9 139
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	AC	AC	113 233	122 317	122 824	126 179
Utlån til kunder	AC	FVOCI	23 771	23 771	23 052	23 052
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	AC	AC	6 095	6 095	9 681	9 681
Sum finansielle eiendeler			155 607	164 690	164 696	168 051
Finansielle forpliktelser						
Ansvarlig lånekapital	AC	AC	8 834	8 834	10 865	11 008
Annen kortsiktig gjeld	AC	AC	14 958	14 958	13 298	13 298
Sum finansielle forpliktelser			23 793	23 793	24 163	24 305

Implementering av IFRS 9

Noteopplysninger, eksempel Storebrand Livforsikring, Årsrapport 2021 forts

IFRS 9 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK mill.)	IAS 39 klassifikasjon	IFRS 9 klassifikasjon	Bokført verdi etter IAS 39 01.01.2021	Virkelig verdi etter IFRS 9 01.01.2021	Bokført verdi etter IAS 39 31.12.2021	Virkelig verdi etter IFRS 9 31.12.2021
Finansielle eiendeler						
Aksjer og andeler	FVP&L (FVO)	FVP&L	230 548	230 548	278 056	278 056
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	FVP&L (FVO)	FVP&L	165 513	165 513	158 533	158 533
Utlån til kunder	FVP&L (FVO)	FVP&L	7 665	7 665	7 443	7 443
Finansielle derivater	FVP&L/ Sikringsbok- føring	FVP&L/ Sikringsbok- føring	9 903	9 903	3 760	3 760
Sum finansielle eiendeler			413 629	413 629	447 792	447 792
Finansielle forpliktelser						
Finansielle derivater	FVP&L/ Sikrings- bokføring	FVP&L/ Sikringsbok- føring	886	886	1 997	1 997
Sum finansielle forpliktelser			886	886	1 997	1 997

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Notekrav ved førstegangs anvendelse

§ 5-16 A Opplysninger ved første gangs anvendelse av IFRS 9

- (1) Ved første gangs anvendelse av IFRS 9, skal det gis opplysninger om:
 - balanseført verdi av finansielle eiendeler etter IAS 39 ved utgangen av regnskapsåret
 - balanseført verdi av finansielle eiendeler etter IFRS 9 ved inngangen til regnskapsåret
- (2) Opplysningene i annet ledd skal gis for hver av følgende balanseposter; 2.3.1 og 2.3.2, 2.4.1 til 2.4.5, 6.3.1 og 6.3.2, 6.4.1 til 6.4.5, 8.3.1 og 8.3.2, 8.4.1 til 8.4.5. Det skal angis særskilt endringer i balanseført verdi på finansielle eiendeler som er målt til amortisert kost både etter IAS 39 og etter IFRS 9

Hvilket regnskapsår?

2.3.1 vil fra 2023 hete Rentebærende papirer

2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	
	2.3.1	Investeringer som holdes til forfall
	2.3.2	Utlån og fordringer
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	
	2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
	2.4.2	Rentebærende verdipapirer
	2.4.3	Utlån og fordringer
	2.4.4	Finansielle derivater
	2.4.5	Andre finansielle eiendeler

IFRS 9 for pensjonsforetak fra 1.1.2023

Notekrav ved førstegangs anvendelse

Regnskapspost	IAS 39 31.12.2022	Endret klassifisering	Endring i tapsavsetning	IFRS 9 1.1.2023
2.3.1	5 000		-100	4 900
2.3.2	3 000	-1 000	-20	1 980
2.4.1	10 000			10 000
2.4.2	50 000	1 000		51 000
2.4.3	5 000			5 000
....				

2.3.1 vil fra 2023 hete Rentebærende papirer

2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	
	2.3.1	Investeringer som holdes til forfall
	2.3.2	Utlån og fordringer
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	
	2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
	2.4.2	Rentebærende verdipapirer
	2.4.3	Utlån og fordringer
	2.4.4	Finansielle derivater
	2.4.5	Andre finansielle eiendeler

Implementering IFRS 9

Oppsummert

Medfører IFRS 9 endring i klassifisering av finansielle eiendeler i pensjonskassen?

(Kan medføre endringer i klassifisering)

Forenkling i regelverk for regnskapsmessig sikring

(Forventes ikke å være relevant for pensjonskasser)

Medfører IFRS 9 endringer i forventet tapsavsetning på investeringer?

(Forventes JA dersom amortisert kost investeringer)

Endringer i notekrav

(Bl a omtale av implementering og tabell for overgangsinformasjon jf § 5-16a)

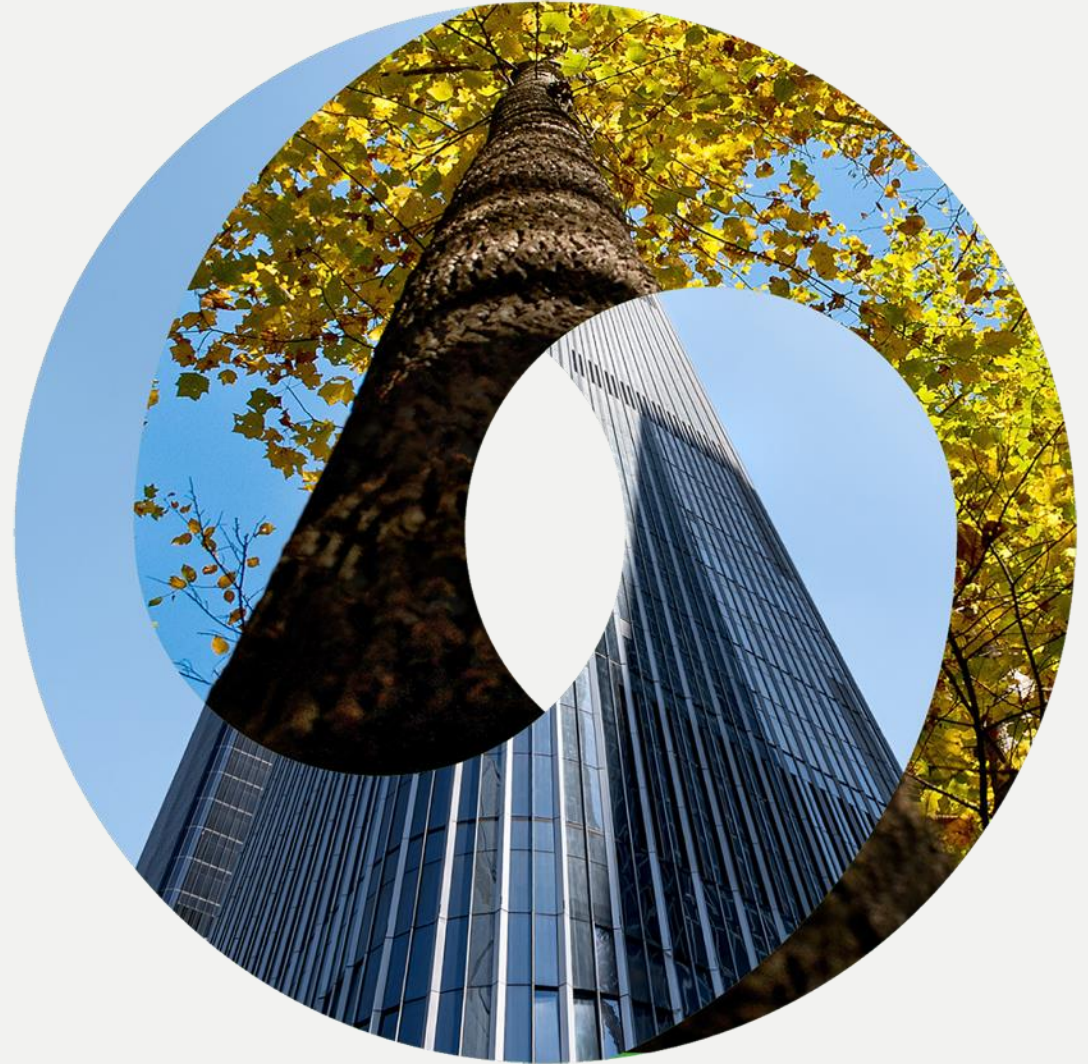
Noen sentrale spørsmål ved implementering av IFRS 9 i pensjonskasser

Vurderinger

- Skal sammenligningstall for 2022 omarbeides når IFRS 9 implementeres?
- Enkelte pensjonskasser anvender i dag virkelig verdi opsjon på alle finansielle investeringer og fører dermed investeringene til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Vil denne tilnærmingen kunne videreføres under IFRS 9?
- Kan eiendeler som i dag er klassifisert som Hold til forfall og Utlån og fordringer fortsatt måles til amortisert kost?
- Hvordan skal man beregnet tapsavsetning på eiendeler i henhold til tapsavsetningsmodell i IFRS 9, og hvilke eiendeler skal det beregnes tapsavsetning på?

Andre utvalgte regnskapsmessige problemstillinger

Regnskap i pensjonskasser

Utvalgte regnskapsmessige problemstillinger pensjonskasser

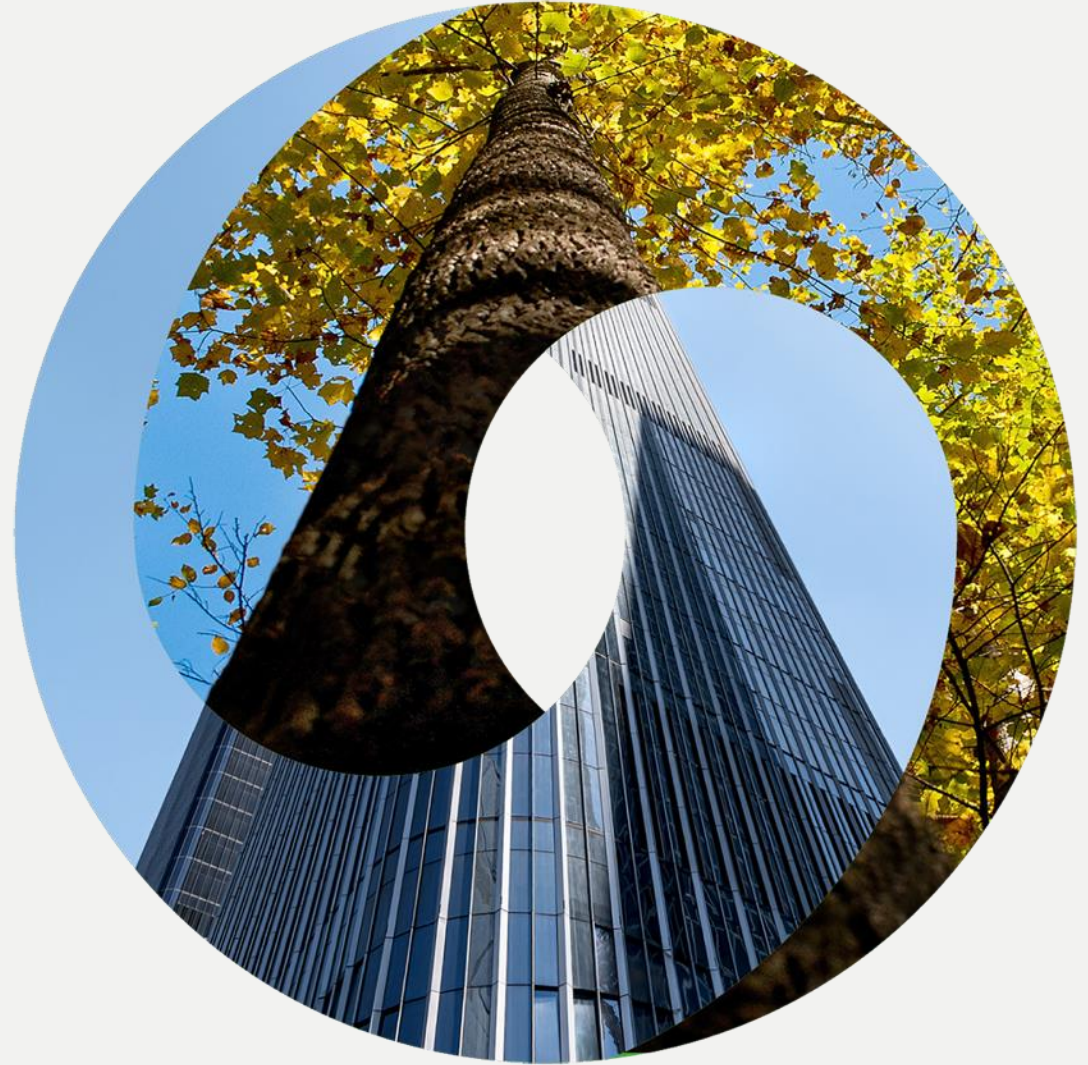
Ikke områder med endringer i regelverk fra 2022

- Konsernregnskap
- Måling av virkelig verdi for eiendeler som ikke har et direkte notert marked
 - Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper
 - Investeringer i deltakerlignede selskaper
 - Investeringer i direkte eid eiendom
- Klassifisering av finansielle derivater hvis negativ verdi
- Felles forvaltning
 - Fordelingsnøkkel resultat og balanse
- Separate forvaltningsporteføljer
 - «Tilpasning» for at eiendeler og forpliktelser i balansen for hver portefølje skal harmonere
 - Rebalansering
- Beregning av kursreguleringsfond
- Pensjonsforpliktelser egne ansatte
- Balanseføring av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Deloitte.

Skatt

Regnskap i pensjonskasser

Skatt i pensjonskasser

Endringer i regelverk for skatteåret 2022

Relevant lovendringer for 2022

- Ingen direkte relevante endringer i skattelovgivningen for 2022 som påvirker skattepliktig resultat
- Ingen lovendringer som påvirker Finansskatteregimet
- Økning i formuesskattesats fra 2022 sammenlignet med 2021 (fra 0,15% til 0,25%)
 - Stortings skattevedtak: §2-2 Formuesskatt til staten- upersonlige skatteyttere
 - Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med **0,25 pst.** Formue under 10 000 kroner er skattefri.

Eksempel

- Formue MNOK 90
 - Formuesskatt 2021: $(90\,000\,000 - 10\,000) * 0,15\% = 134\,985$
 - Formuesskatt 2022: $(90\,000\,000 - 10\,000) * 0,25\% = 224\,975$

Skatt i pensjonskasser

Endringer i regelverk for skatteåret 2023

Foreslåtte endringer med virkning for 2023 som kan påvirke årsoppgjøret for 2022

- Forslag om økt arbeidsgiveravgift med 5 % i 2023 på lønn utover NOK 750 000
 - Kan ha betydning for avsetninger til arbeidsgiveravgift på feriepenger og bonuser til utbetaling i 2023 mv.
 - Bør være skattemessig fradrag i 2022 forutsatt at bonus i seg selv ikke er midlertidig forskjell
 - Ikke antatt å være vesentlig da de fleste pensjonskasser har relativt få egne ansatte

Foreslåtte endringer med virkning for 2023 som kan påvirke årsoppgjøret for 2023

- Forslag om ytterligere økning i formuesskatt fra 0,25 % til 0,30 % fra 2022 til 2023
- Ingen øvrige direkte relevante endringer foreslått (enn så lenge) for finansforetak

Skatt i pensjonskasser

Andre temaer

Sentrale områder å huske på/områder hvor vi erfarer spørsmål/utfordringer:

Alminnelig skatt

- Fritaksmetode for selskapsporteføljen
 - Gevinster/tap, urealiserte verdiendringer, utbytte, returprovisjoner
 - Deltakerlignede selskaper
- Midlertidige forskjeller
 - Direkteeid investeringseiendom - utfordrende å fastsette skattemessig verdi spesielt ved felles forvaltning
 - Deltakerlignede selskaper
- Felles forvaltning
- Overgang fra felles forvaltning til separate porteføljer

Ved usikkerhet rundt regelverket- Omtal vurderingen i vedlegg

Skatt i pensjonskasser

Andre temaer

Sentrale områder å huske på/områder hvor vi erfarer spørsmål/utfordringer:

Formuesskatt

- Skattemessig verdi på eiendeler
 - Eiendom
 - Unoterte aksjer
- Skattemessig gjeld
 - Innskutt EK- Normalt å anse som skattemessig gjeld
 - Risikoutjevningsfond- Anses som skattemessig gjeld

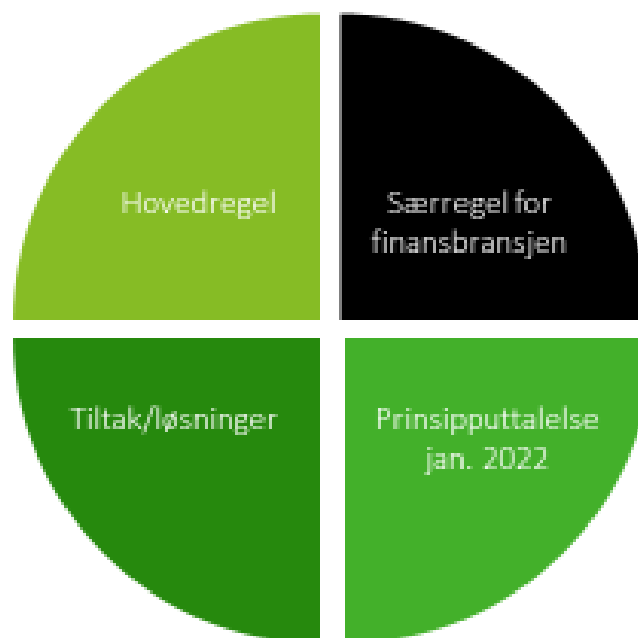
Ved usikkerhet rundt regelverket- Omtal vurderingen i vedlegg

SAF-T reglene for finansbransjen

Frist for implementering 1.1.2024

- Bokføringsforskriften § 7-8: "Bokføringspliktige (...) skal kunne gjengi bokførte opplysninger i standardisert form"
- SAF-T (Standard Audit File - Tax) innført fra 1.1.2020

- Tilpasning/ombygging av fagsystemet for å rapportere nødvendige data
 - Enten utført av systemleverandør eller på egenhånd
- Add on-løsning til fagsystemet
 - Leveres av ulike tredjeparter (bl.a. Deloitte TaxCube)

- Spesielle utfordringer: stort transaksjonsvolum, bruk av fagsystemer, omfattende rapporteringsforpliktelser
- Dialog med Finans Norge
- Resulterte i særregel:

[Use of professional systems for bank, insurance and finance businesses](#)

Bank, insurance and finance businesses that use professional systems for compilations of Accounts Receivable Journals and Accounts Payable Journals, ref. the Bookkeeping Regulations section 8-13-3 or section 8-14-3, may state the transactions accumulated per accounting period in the general ledger.

- Uklarhet om rekkevidden av særregelen
- SKD avga prinsipputtalelse i januar 2022:
 - Transaksjoner i fagsystemer kan rapporteres på aggregert nivå
 - SAF-T filen må inneholde masterdata samt IB og UB på kunde- og leverandørnivå
 - Frist for implementering 1.1.2024

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the “Deloitte organization”) serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte’s approximately 415,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.